

**Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá,
příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program:
SOCIÁLNÍ ČINNOST**

Odborné zaměření: SOCIÁLNĚ VÝCHOVNÁ

Obor vzdělání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4
2	Charakteristika vzdělávacího programu.....	5
2.1	Identifikační údaje oboru	5
2.2	Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
2.3	Charakteristika školy.....	16
2.4	Profil absolventa.....	18
2.5	Podmínky realizace ŠVP	18
2.6	Začlenění průřezových témat	22
3	Učební plán	25
3.1	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	25
4	Učební osnovy.....	27
4.1	Jazykové vzdělávání a komunikace	27
4.1.1	Český jazyk a literatura	28
4.1.2	Anglický jazyk	44
4.1.3	Konverzace v anglickém jazyce	51
4.2	Společenskovědní vzdělávání	54
4.2.1	Základy společenských věd.....	54
4.2.2	Dějepis.....	62
4.3	Přírodovědné vzdělávání	67
4.3.1	Fyzika.....	68
4.3.2	Chemie	72
4.3.3	Biologie a ekologie.....	75
4.4	Matematické vzdělávání.....	78
4.4.1	Matematika.....	78
4.5	Estetické vzdělávání	88
4.6	Vzdělávání pro zdraví	88
4.6.1	Tělesná výchova.....	88
4.7	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	102
4.7.1	Informační a komunikační technologie.....	102
4.8	Ekonomické vzdělávání	110
4.8.1	Písemná a elektronická komunikace	110
4.8.2	Ekonomika	113

Odborné vzdělávání.....	117
4.9 Řízení sociálních služeb	117
4.9.1 Sociální politika.....	117
4.9.2 Sociální služby	119
4.10 Přímá péče a osobní asistence	123
4.10.1 Pečovatelství a osobní asistence.....	123
4.10.2 Gerontologie.....	131
4.11 Sociálně výchovná činnost	132
4.11.1 Pedagogika	132
4.11.2 Osobnostní a sociální výchova	137
4.11.3 Hudební výchova.....	140
4.11.4 Hudební činnosti	141
4.11.5 Výtvarná výchova	143
4.11.6 Výtvarné činnosti	145
4.11.7 Zdravotní tělesná výchova	152
4.11.8 Praxe.....	155
4.12 Sociální vztahy a komunikace.....	158
4.12.1 Psychologie	158
Dodatek č. 1.....	164
4.7 Informatické vzdělávání	165
4.7.1 Informační a komunikační technologie.....	165

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá, příspěvková organizace
REDIZO 600 171 230
IČ 13644271
Adresa školy Kapitána Jasioka 635/50, Havířov-Prostřední Suchá, 735 64
Ředitel Mgr. Petr Szymeczek
Hlavní koordinátor Mgr. Zdeňka Vápeníková

Kontakty:

Telefon +420 553 401 731, +420 553 401 741
Email reditel@stredniskola-sucha.cz, sekretariat@stredniskola-sucha.cz
www stredniskola-sucha.cz
Datová schránka 8w3jcbk

Zřizovatel Odbor školství Krajského úřadu Moravskoslezského kraje
Název Moravskoslezský kraj
IČ 70890692

Kontakty:

Adresa 28. října 117, 702 18 Ostrava
Telefon 595 622 342
Email posta@msk.cz
www msk.cz

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje oboru

Název oboru	Sociální činnost
Kód	75-41-M/01
Stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělání	EQF 4
Forma studia	denní forma vzdělávání
Délka studia	4
Platnost	od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem
Odborné zaměření	Sociálně výchovná

2.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pojetí vzdělávacího programu

Obor Sociální činnost 75-41-M/01 poskytuje odborné vzdělání a připravuje žáky pro práci v sociálních službách. Sociální činnost vyžaduje intelektové, komunikativní a manuální dovednosti žáků. Vzdělávací program rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné k vykonávání zvolené profese. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky. Při sestavování a naplňování ŠVP je respektována snaha o vybavení absolventa takovými znalostmi, dovednostmi a postoji, které mu umožní dobré uplatnění na trhu práce. Učivo odborných předmětů je vybíráno s ohledem na pracovní uplatnění v regionu, České republice i v Evropské unii.

Specifikace naší školy

- Spolupráce s Eurocentrem (možnost vydání dodatku k osvědčení – Europass), zkušenosti s mezinárodními celostátními i regionálními projekty a soutěžemi
- Zajištění dobrých podmínek ke studiu žáků se specifickými potřebami
- Kurzy, exkurze a semináře u nás i v zahraničí
- Budování atmosféry důvěry a otevřenosti k názorům žáků, podpora všech aktivit vycházejících od žáků, které nejsou v rozporu s cíli školy
- Prezentace výsledků školy na veřejnosti
- Podpora sportovní aktivity

Rozvíjení občanských a klíčových kompetencí

Během studia je žák veden tak, aby si osvojil základní vědomosti a dovednosti potřebné k poskytování sociálních služeb, včetně působení v jejich managementu. Žák se směřován k tomu, aby si byl vědom svých osobních možností a kvalit, aby uměl pracovat samostatně

i v týmu. Žáci se připravují na uplatnění v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Učí se vhodnému chování a správné organizaci práce. Výuka pomáhá rozvoji osobnosti a vytváří předpoklady k tomu, aby se žák správně zapojil do společnosti a měl možnost dalšího rozvoje. Jednotný přístup pedagogů se promítá v požadavcích na chování žáka ve škole i na školních akcích, na vytváření pozitivního klimatu školy i třídy. Upevňování a rozvíjení sociálních kompetencí vede k vhodnému zapojení žáka do kolektivu, ve kterém uplatní své schopnosti a bude umět respektovat druhé a spolupracovat s nimi. Komunikativní dovednosti jsou rozvíjeny na úrovni verbální, písemné i s využitím ICT. Oblast využití informačních a komunikačních technologií je zaměřena nejen na osvojení dovedností práce s těmito technologiemi, ale také na vhodném využití těchto znalostí v osobním i pracovním životě. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se chovali zodpovědně při plnění pracovních úkolů a aby zodpovídali za své jednání v různých společenských i pracovních situacích. Rozvíjení klíčových kompetencí je vhodně zařazeno do všech předmětů. Proces uplatňování klíčových kompetencí je veden tak, aby byl soustavný a vykazoval vývojový posun během studia.

Realizace průřezových témat

Ve školním vzdělávacím programu stejně jako v rámcovém vzdělávacím programu jsou vyčleněna čtyři průřezová témata: občan v demokratické společnosti, člověk a životní prostředí, člověk a svět práce, informační a komunikační technologie. Průřezová témata mají společenský význam a formativní charakter. Do výuky jsou zařazena tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Do ŠVP jsou začleněna v organických souvislostech a prolínají celým vyučovacím procesem. Realizace zejména prvních tří průřezových témat nespočívá pouze v rozšiřování vědomostí a dovedností žáků. Základním cílem v uvedených oblastech je pozitivně působit na postoje a hodnotové orientace mladých lidí. Od nich se bude v budoucnosti odvíjet jejich jednání v rolích dospělých, rovnoprávných a plně odpovědných občanů společnosti. Průřezová témata jsou zařazena do všech ročníků vždy podle vhodné vazby na učivo.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Jedná se i o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Téma je realizováno vytvářením demokratického prostředí ve škole, ve třídě na principech respektování, spolupráce, účasti, dialogu. Napomáhá k rozvoji sociálních kompetencí žáků. V jednotlivých vyučovacích předmětech jsou zařazena témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv. Je rozvíjen smysl žáků pro aktivní účast na životě třídy, školy, obce. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života – besedy a přednášky o nebezpečí návykových látek, nebezpečí různých druhů šikany a o pěstování správného zdravého životního stylu. K realizaci průřezového tématu různou mírou přispívají jednotlivé vyučovací předměty (konkrétně je uvedeno v pojetí vyučovacích předmětů), účast žáků na mezinárodních projektech, působení žáků v oblasti

dobrovolnictví (spolupráce s organizací ADRA), pořádání humanitárních sbírek, účast žáků na akcích pořádaných sociálními institucemi, diskuze se žáky během výuky, řešení praktických situací a realizace dalších aktivit školy (např. K-MODE, MISS RENETA aj.).

Člověk a životní prostředí

Téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. Přispívá k pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka. Upozorňuje na správné chování člověka v přírodě a na negativní dopady našeho působení na přírodu. Je začleněno do učiva, kde se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření s výrobky a odpady, využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Jsou vytvářeny takové postoje a hodnotové orientace, které vedou žáky k pozitivnímu životnímu způsobu a stylu. Formou rozhovorů, besed, referátů a pozorování si žáci uvědomí souvislost různých činností člověka s životním prostředím. K realizaci průřezového tématu různou mírou přispívají jednotlivé vyučovací předměty (konkrétně je uvedeno v pojetí vyučovacích předmětů), působení žáků na odborné praxi, třídění odpadů v prostorách školy, aktivní účast žáků na ekologických akcích (např. v rámci Dne Země) a realizace dalších aktivit školy (např. K-MODE, MISS RENETA, vodácký kurz aj.).

Člověk a svět práce

Téma Člověk a svět práce napomáhá vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života. Obsah kariérového vzdělávání lze rozdělit do několika tematických okruhů: individuální příprava na pracovní trh, svět vzdělávání, svět práce, podpora státu ve sféře zaměstnanosti. Je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy jsou žáci vedeni k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře, odpovědnosti za svoji budoucnost, k adaptabilitě v dynamickém rozvoji ekonomiky. Žáci se seznamují s náročností studovaného oboru formou simulace problémových situací. Získávají představu o podmínkách samostatného podnikání. Osvojení učiva usnadní přechod žáků, budoucích absolventů, ze školy do praxe nebo na trh práce a přispěje i ke snížení rizika nezaměstnanosti. Jsou zařazeny exkurze na úřad práce a procvičovány dovednosti, které žákům mohou pomoci při hledání zaměstnání (sepsání žádosti o zaměstnání, životopisu a motivačního dopisu, vyhledávání pracovních nabídek, nácvik přijímacích pohovorů a další). K realizaci průřezového tématu různou mírou přispívají jednotlivé vyučovací předměty (konkrétně je uvedeno v pojetí vyučovacích předmětů) a v rámci nich využívání různých technik (rolové hry, vytvoření osobního portfolia a techniky sebepoznávání, týmová práce a ostatní). Podstatnou část tvoří souvislé odborné praxe (14 dní, od 1. do 3. ročníku, v 1. ročníku formou exkurzí po zařízeních - stínování) a předmět praxe ve 4. ročníku a další aktivity - besedy s odborníky z praxe, náborové besedy firem zaměřených na

odpovídající odborné činnosti, organizace humanitárních sbírek, působení žáků v oblasti dobrovolnictví, návštěvy provozů a aktivní účast na akcích pořádaných sociálními zařízeními, stejně jako realizace dalších aktivit školy (např. K-MODE, MISS RENETA, aj.).

Informační a komunikační technologie

Téma Informační a komunikační technologie napomáhá k rozvíjení a ke zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informační a komunikační technologie. Schopnost používat prostředky informační a komunikační technologie má v dnešní době nejenom průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělávání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu studia, tak i při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jeho osobního a občanského života. K realizaci průřezového tématu různou mírou přispívají jednotlivé vyučovací předměty (konkrétně je uvedeno v pojetí vyučovacích předmětů), zpracování prezentací na různá témata, činnosti v moderně vybavených odborných učebnách, ale i další aktivity školy (např. K-MODE, MISS RENETA aj.).

Organizace výuky

Příprava žáků je organizována jako čtyřleté denní studium. Teoretické vyučování probíhá ve škole, odborné předměty jsou vyučovány na plně vybavené odborné učebně. Praktické vyučování probíhá na odborných pracovištích v rozsahu stanoveném učebním plánem. Žáci absolvují odbornou praxi v rozsahu 2 týdnů v 1., 2. a 3. ročníku (v celkovém rozsahu 6 týdnů během studia). Ve 4. ročníku je v rámci odborného zaměření zařazen předmět praxe v rozsahu 6 hodin týdně. Odborná praxe v 1. ročníku probíhá formou odborných exkurzí ve vybraných zařízeních působících v sociální sféře. Obsah učební praxe 4. ročníku a odborné praxe 2. a 3. ročníku stanoví po dohodě vedení školy a zástupce odborného pracoviště, ve kterém žák praxi vykonává, na základě písemné smlouvy se stanovenými předpisy. Oba typy praxí se realizují na specializovaných pracovištích různého typu např. úřady práce, sociální služby obcí, speciální mateřské a základní školy např. pro zrakově postižené žáky, domovy pro seniory. Teoretická výuka je doplňována během celého studia o další praktické aktivity žáků: organizace humanitárních sbírek (Český den boje proti rakovině, Bílá pastelka, potravinová sbírka a jiné), dobrovolnictví (organizace ADRA, příležitostně dle aktuální situace), aktivní účast na akcích pořádaných zařízeními sociálních služeb (Veletrh sociálních služeb města Havířova, Den se sociálním pracovníkem ve Slezské diakonii, Výstava poskytovatelů sociálních služeb Život bez bariér a podobně), návštěvy provozů organizací a účast na jimi organizovaných přednáškách (Tyfloservis Ostrava, Poradna pro rodinu a dítě Havířov, ADRA, Slezská diakonie a další).

Metody a formy výuky

Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých má žák dosáhnout. Učitelé volí metody podle svých potřeb a zkušeností s ohledem na charakter vyučovacího předmětu. Uplatňují vhodnou motivaci, která vyplývá ze zájmu o zvolený obor a stimuluje práci žáků. Důraz je kladen na samostatnou práci žáků,

především na osobní samostatnost a zodpovědnost, ale i schopnost kooperace a týmové spolupráce. Žák se účastní projektové výuky, vypracovává referáty, prezentace, řeší problémové situace, analyzuje výsledky, učí se společnému hodnocení. K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných i praktických cvičení. Důležitou složkou výuky je používání didaktické techniky a názorných učebních pomůcek (vzorky, nástěnné obrazy, zvukové nahrávky, instruktážní a výukové filmy a videa, počítačová grafika aj.). Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Výuka je obohacena o odborné exkurze do organizací a zařízení sociálních služeb, přednášky odborníků (sociálních pracovníků) z praxe (o dobrovolnictví, o domácím násilí, o životě hluchoslepých lidí, o komunitním plánování a podobně) a různé formy zapojení žáků do činností sociální sféry (dobrovolnictví, humanitární sbírky, akce sociálních zařízení), včetně účasti žáků na mezinárodních projektových aktivitách a dalších prezentačních akcích školy.

Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Praktické vyučování umožňuje žákům využití teoretických poznatků v praxi. Po ukončení přípravy v oboru Sociální činnost a po úspěšném vykonání maturitní zkoušky absolvent umí:

- dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci (znalost předpisů – BOZP, PO, hygiena, krizové řízení na pracovišti, znalost systému péče o zdraví pracujících, ovládnutí zásad poskytování první pomoci, péče o zdraví své, spolupracovníků i klienta)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb (chápat kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů, dbát na dobré jméno pracoviště a organizace, poskytovat kvalitní služby, dbát na požadavky a potřeby klienta)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (posuzovat vlivy své činnosti na životní prostředí, hodnotit je a zaujímat k nim zodpovědná stanoviska, nakládat ekologicky s pracovními prostředky, potravinami, materiály i odpady, hospodařit efektivně)
- podílet se na zajišťování sociálních služeb (mít přehled o systému soc. služeb, prevence a řešení nepříznivých sociálních situací, sociálního vyloučení, sociálně-právní ochrana dítěte, vést příslušnou dokumentaci související s poskytováním soc. služeb, ovládat administrativní a správní postupy, znát možnosti kariérního růstu, sebereflexe a sebehodnocení)
- poskytovat přímou pomoc (péči a osobní asistenci) klientům sociálních služeb (poskytování pomoci mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí, zajišťování chodu domácnosti klientů, pomoc rodinám v péči o osobu se zdravotním postižením, péče o dítě ve věku do tří let v denním režimu, používání a správná údržba vhodných pomůcek, konzultace změny stavu klienta, respektování práv a potřeb klienta, vytváření bezpečného prostředí pro klienta, administrativní práce v rámci informačního systému pracoviště, koordinovaná podpora klienta)
- provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času (realizace a hodnocení projektů výchovné práce pro jednotlivce i týmy, zohledňování individuálních zvláštností a potřeb

klientů, rozvoj pozitivních sociálních vztahů ve skupině, uplatňování vhodné nácvikové strategie, prostředků i technik sociální péče, sledování nových trendů pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých, využívání motivace a empatické, asertivní, autentické komunikace)

Hodnocení žáků

Při dílčím hodnocení žáků učitelem může být použito různých způsobů hodnocení (formativní s uplatněním zpětné vazby, sumativní, slovní, numerické aj.). Jakýkoli způsob dílčího hodnocení však musí být objektivně a jednoznačně převeditelný na celkový stupeň klasifikace. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází ze Školního řádu Střední školy, Havířov-Prostřední Suchá, příspěvková organizace. Učitel předmětu využívá k hodnocení žáka různé druhy zkoušení – písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické práce nebo ústní zkoušení, prezentace projektu a jiné. Učitel průběžně sleduje výkon žáka, jeho aktivity při výuce a připravenost na vyučování. V průběhu klasifikace je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, samostatnost, tvořivost a iniciativa. V předmětech praktického zaměření a na odborných praxích se hodnotí také vztah žáka k práci a k pracovnímu kolektivu. Součástí hodnocení žáka na odborných praxích a v rámci předmětu praxe je i jeho případná aktivita v oblasti dobrovolnictví, humanitárních sbírek, akcích pro klienty různých sociálních zařízení, účast na projektových aktivitách apod. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a sebereflexi, ale také i k hodnocení výsledků práce svých spolužáků.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. 3 (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠPZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žáci se SVP učebního oboru Kadeřník mají dle doporučení ŠPZ upraveny podmínky u závěrečných zkoušek (delší čas na přípravu, využití počítače aj.).

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání.

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání na střední škole.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována na doporučení ŠPZ „pedagogická intervence“. Pod pojmem pedagogická intervence se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Učitelé zohledňují specifické dovednosti žáka. Nadaní žáci využívají individuálních konzultací. Učitelé prosazují formy výuky, v nichž je preferován individuální přístup. Nadaným žákům je umožněno reprezentovat školu ve středoškolské odborné činnosti a na dalších soutěžích. Z forem a metod jsou často využívány problémově orientovaná výuka, projektové vyučování, integrace jednotlivých vzdělávacích předmětů a práce s multimediálním zařízením.

Zvýšenou pozornost věnuje škola i žákům mimořádně nadaným. Při zjišťování mimořádného nadání žáků škola spolupracuje se školským poradenským zařízením. Školské poradenské zařízení může žákovi přiznat v rámci podpůrných opatření i vzdělávání podle IVP. Ředitel školy povolí individuální vzdělávací plán také žákovi na základě potvrzení, že žák je sportovním reprezentantem České republiky. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup v tom smyslu, že učitelé budou respektovat osobnostní zvláštnosti těchto žáků. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšená motivace, rozvíjení všech aktivit.

System péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané ve škole

Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných je uvedena ve školském zákoně č. 561/2004 Sb. a ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Ve škole působí výchovný poradce, který zároveň vykonává funkci koordinátora inkluze a kariérového poradce. Komplexně se věnuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje

se školským poradenským zařízením, žáky a rodiči nezletilých žáků, s učiteli a učiteli odborného výcviku, s pracovníky školy a dalšími institucemi.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka, který se aktualizuje s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb a průběžně vyhodnocuje. Plán pedagogické podpory sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele nebo učitele konkrétního vyučovacího předmětu. Nejdříve do 3 měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření škola plán vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Ředitel školy požádá zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka o udělení informovaného souhlasu s poskytováním podpůrných opatření. Udělený souhlas se vztahuje i na IVP. Ředitel školy může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů. Informace o zahájení poskytování podpůrných opatření dle doporučení školského poradenského zařízení jsou zaznamenány do školní matriky, pokyn k jejich evidenci vydá výchovný poradce. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s mimořádně nadaným žákem a zákonným zástupcem žáka. Na sestavení IVP třídní učitel dále spolupracuje s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem a dle potřeb školským poradenským zařízením. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nezbytné:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení
- uplatňovat formativní hodnocení žáků
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.)
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména se zákonnými zástupci žáků

- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných je nezbytné:

- obohacovat vzdělávací obsah
- nabízet zájmové aktivity a nepovinné předměty (kroužky, odborné semináře)
- zadávat specifické úkoly, projekty
- připravovat na soutěže včetně celostátních a mezinárodních kol
- umožnit účast na stážích

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby na škole zajišťuje výchovný poradce (má funkci koordinátora inkluze i kariérového poradce), školní metodik prevence, třídní učitelé, učitelé odborného výcviku ve spolupráci s vedením školy a ostatními pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství zákonným zástupcům žáka v oblasti výchovy a vzdělávání, styly a strategie
- učení, postupy při neprospěchu žáka, prevence školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci rizikového chování
- poradenství v obtížných životních situacích žákům i zákonným zástupcům v souvislosti s výukou
- poradenství při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- kariérové poradenství
- spolupráce se školským poradenským zařízením
- podpora mimořádně nadaných žáků, poskytování informací o službách dalších poradenských zařízení a spolupráce s nimi
- metodická podpora učitelům

Výchovný poradce poskytuje konzultační hodiny pro žáky a jejich zákonné zástupce. Pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje komunikaci mezi zákonnými zástupci, učiteli a žáky. Nabízí individuální pohovory zákonným zástupcům v souvislosti s problémovým chováním žáků.

Spolupracuje se školským poradenským zařízením a odbornými institucemi. Řeší společně s vedením školy, učiteli, učiteli odborného výcviku, zákonnými zástupci a žáky výchovné problémy v rámci výchovných komisí. Poskytuje konzultace a metodickou podporu učitelů při

práci s žáky nejen se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovný poradce spolupracuje s metodikem prevence a společně monitorují rizikové chování žáků. Při varovných signálech svolává schůzku se zákonnými zástupci žáků a nabízí poradenství.

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s vedením školy a se všemi pedagogickými pracovníky „Školní preventivní strategii“, pro daný školní rok „Preventivní program školy“ a koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí, při realizaci průřezových témat a formou projektových aktivit. V rámci prevence škola nabízí žákům volnočasové aktivity a akce zaměřené na profesní růst a zdravý životní styl.

Budova školy je vybavena bezbariérovým vstupem, výtahem, plošinou pro žáky tělesně postižené a sociálním zařízením pro imobilní žáky.

Pro komunikaci s osobou s autismem učitelé a žáci využívají Komunikační soubor (Klíč pro komunikaci s osobou s autismem) vydaný MŠMT a řídí se zásadami, které jsou v něm uvedeny.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Žáci mají možnost spolupráce s výchovnou poradkyní, mají možnost si zapůjčit učebnice do všech předmětů. Žáci si mohou zapůjčit i tablet nebo notebook, zejména pro potřeby případné distanční výuky. Třídní učitel úzce spolupracuje s rodiči žáka. Pedagogové mají individuální přístup k těmto žákům.

Distanční vzdělávání žáků

V případě, že si situace podpořená platnou legislativou vyžádá změnu prezenčního vzdělávání žáků na specifickou formu distančního vzdělávání, a bude-li to potřebné, bude vypracován dodatek školního řádu, ve kterém budou doplněny informace týkající se především těchto oblastí: způsob komunikace (s žákem, zákonným zástupcem), způsob stanovování pravidel a organizace, omlouvání neúčasti, hodnocení výsledků. Vzdělávání distančním způsobem se uskutečňuje podle příslušného školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Učitelé se zaměřují zejména na aplikaci znalostí a dovedností, na rozhodující předměty související s profilem absolventa a předměty společné části maturitní zkoušky. Soustředí se na vzdělávací obsahy snadněji realizovatelné distančním způsobem, ostatní oblasti mohou přesunout na období po návratu k prezenční výuce. Výuka, při omezení přítomnosti ve škole, může být organizována jako prezenční, smíšená nebo distanční. Vzdělání distančním způsobem může probíhat formou on-line výuky (synchronní, asynchronní), off-line výuky, formou konzultací. V odborném vzdělávání probíhá teoretická výuka bez větších omezení, výrazně však dojde k omezení realizace praktického vyučování (odborné praxe, praxe, odborný výcvik). Praktická výuka probíhá pouze u zaměstnavatelů, u kterých není provoz omezen, nebo jsou žáci povinni řídit se opatřeními, které si daná organizace, firma stanovila. Odborný výcvik na odloučeném pracovišti probíhá v maximální možné míře, při omezeních učitel posílí teoretickou výuku, využívá možnosti on-line konzultací s žákem, on-line firemní vzdělávání. Žák prokazuje pochopení a znalost např. technologických postupů písemně, po ukončení distančního způsobu vzdělávání pak vše aplikuje v rámci praktického vyučování. Po skončení distančního vzdělávání je výuka praktického vyučování posílena, včetně možnosti doučování žáků. Změny ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a ročníků učitelé

interně evidují. O této evidenci ředitel školy informuje mimo učitele i žáky a zákonné zástupce. Až to situace umožní, škola se vrátí zpět ke vzdělávání dle platného ŠVP, případně provede úpravy svého ŠVP. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami má nárok na poskytování podpůrných opatření školou a školským poradenským zařízením i při distančním způsobu vzdělávání. Pedagogická intervence je poskytována formou on-line komunikace, stejně tak i podpůrné opatření asistent pedagoga. Způsoby a pravidla hodnocení jsou, kromě formativního a sumativního, obohaceny o sebehodnocení a práci s chybou. Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se, jako motivace, doporučuje využívat průběžná formativní zpětná vazba. Nezbytnou podmínkou realizace distančního vzdělávání je materiálně-technické vybavení a softwarové nástroje na straně učitele i na straně žáka a zákonného zástupce žáka. Každý učitel vlastní notebook. Žáci se sociálním znevýhodněním si mohou ze školy zapůjčit tablet, případně i notebook. Žáci, kteří nemají přístup k internetu a nejsou-li vytvořeny podmínky pro školu ani rodinu, aby jim ho zajistila, získávají a odevzdávají potřebné materiály, zadání, úkoly v tištěné formě. Všichni účastníci (učitelé, žáci, zákonní zástupci) využívají jednotnou komunikační platformu (Microsoft 365 – zejména Teams, Outlook a systém Bakalář). Důležitou rolí pro úspěch distančního vzdělávání hraje pravidelná komunikace s rodiči, stejně jako neustálé monitorování, vyhodnocování a přizpůsobování se aktuálním podmínkám ze strany školy a učitelů.

Podmínky pro přijetí ke studiu

Předpokladem přijetí je úspěšné ukončení povinné školní docházky. Uchazeči o studium musí splnit podmínky zdravotní způsobilosti stanovené pro tento učební obor. Zdravotní způsobilost uchazeče ke vzdělávání vylučují závažné duševní nemoci a poruchy chování. Dále se hodnotí dosažené studijní výsledky a splnění kritérií přijímacího řízení, která jsou stanovena pro daný školní rok a jsou zveřejněna na veřejně přístupném místě (na sekretariátě školy) a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup (webové stránky). Studium je určeno pro dívky i hochy, absolventům základní školy se zájmem o obor.

Ukončení vzdělávání

Vzdělávání ve vzdělávacích programech v oborech vzdělání vedoucích k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí platnými předpisy.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části maturitní zkoušky.

Žáci oboru Sociální činnost mají stanoveny 2 povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky:

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk – anglický jazyk nebo matematika.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.

Žák se může ve společné části dále přihlásit ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů cizí jazyk, matematika a matematika rozšiřující.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, a pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z cizího jazyka. Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Dále se profilová část maturitní zkoušky skládá z 3 povinných zkoušek, které stanovil ředitel školy:

Odborné předměty (pečovatelsví a osobní asistence, gerontologie, zdravotní tělesná výchova), forma zkoušky praktická

Pedagogika a psychologie, forma zkoušky ústní

Sociálně zdravotní předměty (pečovatelsví a osobní asistence, gerontologie, sociální politika, sociální služby), forma zkoušky ústní

Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy.

2.3 Charakteristika školy

Škola se nachází v klidné příměstské části Havířova, v Prostřední Suché. Bezproblémová je dopravní dostupnost, škola je v blízkosti vlakové zastávky na trase Český Těšín – Ostrava, autobusové spojení zajišťují linky MHD Havířov.

Škola poskytuje vzdělání žáků ve třech studijních oborech a jednom učebním oboru. Škola nabízí rekvalifikační vzdělávací kurzy ukončené zkouškou profesní kvalifikace: Kosmetička, Pedikérka a nehtová designérka, Kadeřník.

V budově se nacházejí kmenové třídy a odborné učebny. Všechny třídy jsou vybaveny počítačem s připojením na internet a dataprojektorem včetně promítacího plátna. Součástí školy je moderně vybavená chemická laboratoř, která slouží k laboratorním pracím z chemie, fyziky a biologie. Je zde i multimediální učebna (Informační středisko) vybavená interaktivní tabulí, knihami k zapůjčení, učebna je napojená na celorepublikovou knihovnickou síť. Dvě moderně vybavené jazykové učebny a tři počítačové učebny zajišťují výuku cizích jazyků a informačních a komunikačních technologií. Žákům jsou k dispozici i nově vybudované učebny pro dramatickou výchovu, učebny výtvarné výchovy, keramická dílna, učebny hudební výchovy s klavíry a dalšími hudebními nástroji. Ve škole se nachází odborné učebny pro kadeřníky, kosmetičky i žáky sociální činnosti (učebna pečovatelsví, učebna zdravotní tělesné výchovy). Součástí školy je i tělocvična s moderně vybaveným fitcentrem a víceúčelové hřiště. Tělocvična i fitcentrum jsou k dispozici žákům i vyučujícím, v ranních i odpoledních hodinách zde probíhá řada sportovních kroužků. Součástí sportovního centra školy jsou šatny a sprchy.

Nezbytnou část výuky všech oborů tvoří souvislá odborná praxe, praxe či odborný výcvik, které probíhají jak na odloučeném pracovišti školy (Kosmetické služby, Kadeřník), tak na odborných pracovištích vybraných školou (Pedagogické lyceum, Sociální činnost).

Přestože je školní budova poměrně nová, prochází neustálou modernizací a rekonstrukcemi.

Žáci mají možnost využívat stravování ve školní výdejně, v budově školy je k dispozici také bufet a automaty na teplé i studené nápoje.

V době volna a přestávek využívají žáci k relaxaci i samostudiu multimediální učebnu, počítačové učebny, mohou si zacvičit pod dohledem ve fitcentru, zahrát si stolní tenis, za příznivého počasí mohou pobývat ve venkovních prostorách školy na hřišti. V každém patře jsou umístěna křesla a pohovky s konferenčními stoly, které také slouží žákům k odpočinku.

Všichni vyučující mají své kabinety, zde jsou nejčastěji rozmístěni podle vyučovacích předmětů. Kabinety jsou vybaveny počítači s připojením na internet.

Škola umožňuje i výuku pro integrované žáky, je vybavena bezbariérovými vstupy, výtahem a plošinou pro žáky tělesně postižené.

Charakteristika pedagogického sboru

Škola zaměstnává učitele všeobecně vzdělávacích předmětů a učitele odborných předmětů. Učitelé jsou, až na velmi malé procento, pro práci na střední škole plně kvalifikovaní. Rozšiřují a prohlubují si své znalosti dalším vzděláváním ve svém oboru, ale i v oblasti osobnostního vzdělávání, počítačové gramotnosti, cizích jazyků a podobně. Ve škole pracuje výchovný poradce, který je zároveň kariérovým poradcem, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT a koordinátor pro environmentální výchovu.

Učitelé zpracovávají a podávají projekty, kterých se, v případě jejich přijetí, společně s žáky aktivně účastní. Jedná se zejména o dlouhodobé projekty v rámci programu Evropské unie Erasmus+: KA1 Projekty mobility osob – KA102 Evropská praxe pro profesní růst a KA2 Strategická partnerství – KA220 Partnerství pro spolupráci. Učitelé a žáci vyjíždějí na dlouhodobé i krátkodobé odborné stáže do zahraničí, případně se účastní krátkodobých projektových aktivit.

Škola reaguje i na další aktuální výzvy a v rámci nich se účastní i dalších projektů zaměřených například na další vzdělávání pedagogických pracovníků, nové trendy ve výuce, prevenci, adaptační kurzy žáků, doučování žáků, ale i jejich volnočasové aktivity.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má šest členů. Dlouhodobou tradici spolupráce s rodiči má Klub přátel školy (KPS), který se podílí na organizaci různých akcí pro žáky, jako je např. Ples maturantů se stužkováním nebo mezinárodní soutěž pro středoškolské studentky MISS RENETA. KPS také finančně přispívá na některé školní i mimoškolní aktivity žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek KPS, na kterých získávají informace o dění na škole a kde mohou uplatnit i svůj vliv. Zákonní zástupci žáků se dvakrát za školní rok účastní třídních schůzek, kde jsou informováni především o prospěchu, absenci a chování žáků. První ročníky mají informační třídní schůzky ještě před nástupem do školy. Pravidelná komunikace mezi učiteli, žáky a rodiči probíhá prostřednictvím systému Bakalář. Žáci a učitelé mají zavedeny školní emaily, které mohou také využívat k zasílání potřebných dokumentů. Dalším virtuálním prostředím pro komunikaci je platforma Teams, prostřednictvím které lze uskutečnit i případnou distanční výuku žáků (textová komunikace, video hovory, datové uložště). Škola má zřízeny oficiální webové stránky, na kterých aktuálně vystavuje všechny potřebné informace pro učitele, žáky, rodiče, zřizovatele, inspekci i veřejnost. Škola se prezentuje i na sociálních sítích Facebooku a Instagramu.

V rámci odborných praxí oborů Pedagogické lyceum a Sociální činnost škola dlouhodobě spolupracuje s řadou školských, sociálních a jiných zařízení nejen v Havířově, ale dle potřeb žáků i v jiných částech regionu. Stejně tak, i v rámci odborného výcviku oborů Kosmetické služby a Kadeřník, škola spolupracuje s řadou firem a odborníků z praxe.

Významnými partnery školy jsou družební zahraniční školy, se kterými škola spolupracuje na projektech.

Škola je členem Asociace učňovských zařízení a Asociace středních škol oborů kadeřník, kosmetička ČR.

2.4 Profil absolventa

Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb. Získal odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu podle přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent oboru vzdělání Sociální činnost nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu. Uplatní se v odborných týmech všude tam, kde lze využít vytvořených předpokladů sociální činnosti. Získané teoretické i praktické poznatky o problémech jednotlivce, rodiny i dalších sociálních skupin mu umožní činnost nejen ve státních či soukromých zařízeních sociální péče, ale také ve sdruženích a organizacích humanitárního charakteru nebo může studovat na vyšších odborných školách a vysokých školách, zejména v oborech sociální práce, sociální pedagogika a v oborech sociálně zdravotních. Žáci jsou učitelé vedeni k trpělivé a soustavné práci. Učitelé usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru. Žáci jsou vedeni k toleranci, taktosti a empatii ve vztahu ke klientům.

2.5 Podmínky realizace ŠVP

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Škola usiluje o vytvoření prostředí a podmínek podporujících zdraví ve smyslu programu Zdraví pro 21. století.

Prostory, ve kterých je prováděna výuka, musí odpovídat Vyhlášce č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Školení bezpečnosti práce a ochrany zdraví a požární ochrany pro žáky probíhá v rámci úvodních třídnických hodin daného školního roku, provádí ho třídní učitelé a žáci podepisují, že byli se vším prokazatelně seznámeni a řádně poučeni.

Obsahem školení jsou mimo jiné tyto předpisy a normy:

Seznámení s dislokací objektu a umístěním lékárníček první pomoci

Vyhláška č. 57/2010 Sb. o evidenci úrazu dětí, žáků a studentů

Traumatologický plán SŠ

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci

Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí

Zákoník práce č. 262/2006 Sb.

Vyhláška č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání

Proškolení z požární ochrany dle Tematického plánu školení SŠ (zákon č. 133/85 Sb. o požární ochraně, jak vyplývá z pozdějších změn)

Vyhláška č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu vlastního požárního dozoru (výklad o požárním nebezpečí v organizaci, instruktáž o používání přenosných hasicích přístrojů, seznámení s dislokací objektů, základní požární dokumentací, umístěním ohlašovacího požáru)

Žáci jsou neustále vedeni k dodržování zásad BOZP a PO pravidelným proškolením, jsou seznámeni s umístěním pokynů BOZP a PO a se zásadami poskytování první pomoci. Jsou proškoleni před konáním každé akce, která se uskutečňuje mimo prostory školy, stejně jako před konáním prázdnin či dnů volna. Před nástupem žáků na odborné praxe jsou žáci prokazatelně proškoleni ve škole i na místě konání odborné praxe. V rámci odborného výcviku žáci procházejí školením o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci, v případě zavádění nových činností jsou žáci proškoleni vždy znovu. Žáci jsou při činnostech vybaveni osobními ochrannými pracovními prostředky dle platných předpisů a seznámeni s jejich používáním. Jsou prokazatelně seznamováni s návody k obsluze jednotlivých přístrojů, nástrojů a náradí a místními provozně bezpečnostními předpisy. Jsou poučeni o zacházení s chemickými látkami, o bezpečné manipulaci s přípravky včetně jejich bezpečné likvidace. Jsou seznámeni s provozními řády jednotlivých učeben a pracovišť. V rámci využívání některých specifických učeben ve škole jsou žáci seznámeni i s jejich řády (např. laboratoř, počítačové učebny, tělocvična a fitcentrum).

Je zabezpečen dohled nad žáky při teoretickém i praktickém vyučování.

Organizační podmínky

Příprava žáků je organizována jako čtyřleté denní studium. Teoretické vyučování probíhá ve škole, odborné předměty se vyučují na odborných učebnách, odborné praxe a praxe se uskutečňují v nejrůznějších typech sociálních zařízení, v zařízeních předškolní, mimoškolní

a speciální výchovy v rozsahu stanoveném učebním plánem. Konkrétní obsah činností žáků na odborné praxi stanoví příslušné zařízení s přihlédnutím ke svým možnostem a potřebám a také k znalostem a schopnostem žáka.

Základním dokumentem, který zajišťuje jednotnost v celém výchovně vzdělávacím procesu, je Školní řád SŠ. Školní řád upravuje pravidla chování žáků v teoretickém a praktickém vyučování, obsahuje práva a povinnosti žáků. Školní řád dále rozvádí některá ustanovení Organizačního řádu SŠ a Provozního řádu týkající se zaměstnanců SŠ. Všichni zaměstnanci, žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni se seznámit se Školním řádem SŠ a řídit se jím. Seznámení žáků se Školním řádem probíhá každý rok první vyučovací den školního roku a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Hodnocení žáků se řídí školním řádem školy včetně přílohy, který uvádí kritéria hodnocení chování žáků, výchovná opatření, kritéria hodnocení výsledků vzdělávání a podmínky případných opravných zkoušek.

Personální podmínky

Předměty oboru Sociální služby vyučují většinou učitelé s úplnou odbornou kvalifikací.

K dalšímu rozvoji využívají semináře zaměřené na zkvalitnění pedagogických a odborných dovedností. Dále si své odborné znalosti doplňují samostudiem.

Odborné praxe a praxe probíhají v nejrůznějších sociálních, předškolních a mimoškolních zařízeních pod vedením k tomuto účelu určených pracovníků.

Péči o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťuje ve škole kvalifikovaný výchovný poradce.

Materiální podmínky

Teoretické vyučování probíhá ve Střední škole, Havířov-Prostřední Suchá, příspěvková organizace, Kpt. Jasioka 635/50. Ve škole se vzdělávají žáci z regionu Havířov, Karviná, Ostrava, Český Těšín a okolí.

Všeobecně vzdělávací předměty se vyučují v učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (PC s internetem, dataprojektor a plátno, tabule), kapacita učeben je 20–30 žáků. Každý učitel má k dispozici notebook. Ve škole jsou k dispozici k zapůjčení tablety do výuky. Pro výuku jazyků mají učitelé k dispozici dvě vybavené učebny s audiotechnikou a sluchátky. Vybavení školy pomůckami umožňuje provádět laboratorní cvičení z chemie, fyziky a biologie. Výuka informačních a komunikačních technologií probíhá ve třech odborných učebnách s kapacitou až 17 žáků, každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně školy, ve fitcentru a na hřišti. V prvním ročníku je zařazen lyžařský výcvikový kurz, žáci mají možnost zapůjčit si veškerou výzbroj ve škole, ve čtvrtém ročníku absolvují žáci sportovně turistický kurz. V 1. až 3. ročníku, po uzavření klasifikace, se žáci mohou zúčastnit vodáckého kurzu.

Praktické vyučování oborů Kosmetické služby a Kadeřník probíhá na moderně a plně vybaveném odloučeném pracovišti v Havířově – Podlesí, E. Krásnohorské 1306/29, jehož

služeb využívají zejména obyvatelé Havířova, ale i nejbližšího okolí. Souvislé odborné praxe žáků Kosmetických služeb se konají i v kosmetických salonech a provozovnách. Odborné praxe oborů Pedagogické lyceum a Sociální služby se uskutečňují v odpovídajících zařízeních.

Organizace teoretického i praktického vyučování je řešena tak, aby žáci měli potřebné přestávky na oddech a na oběd.

Pro tělesně postižené žáky má škola bezbariérový přístup i sociální zařízení.

Stravování žáků je zajištěno ve školní výdejně a školním bufetu.

2.6 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

pokrytí předmětem

Základy společenských věd

integrace ve výuce

1. ročník	Základy společenských věd Člověk v lidském společenství Dějepis Novověk - 19. století; Novověk - 20. století
2. ročník	Základy společenských věd Soudobý svět; Člověk jako občan Dějepis Novověk - 20. století
3. ročník	Základy společenských věd Člověk a právo
4. ročník	Základy společenských věd Člověk a svět (praktická filozofie)

Člověk a životní prostředí

pokrytí předmětem

Biologie a ekologie

integrace ve výuce

1. ročník	Fyzika Mechanika, Fyzika atomu Tělesná výchova Pohybové dovednosti
2. ročník	Tělesná výchova Pohybové dovednosti Informační a komunikační technologie Textový editor - prohloubení znalostí Základy společenských věd Soudobý svět Písemná a elektronická komunikace

	Personální písemnosti
3. ročník	Tělesná výchova Pohybové dovednosti
4. ročník	Základy společenských věd Člověk a svět (praktická filozofie)

Člověk a svět práce

Pokrytí předmětem

Praxe, Sociální politika, Sociální služby, Pečovatelství a osobní asistence, Gerontologie, Zdravotní tělesná výchova, Hudební činnosti, Výtvarné činnosti, Osobnostní a sociální výchova integrace ve výuce

1. ročník	Ekonomika Podnikání
2. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika a komunikace Ekonomika Podnikání
3. ročník	Základy společenských věd Člověk a právo Informační a komunikační technologie Propojení tabulkového procesoru a textového editoru
4. ročník	Praxe – Sociálně výchovná činnost v organizacích a firmách

Informační a komunikační technologie

pokrytí předmětem

Informační a komunikační technologie

integrace ve výuce

1. ročník	Písemná a elektronická komunikace Zvláštní úprava textu Fyzika Vesmír
2. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika a komunikace; Literatura a ostatní druhy umění, literární historie

	Písenná a elektronická komunikace Úprava obchodních dopisů; Personální písemnosti
3. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění, literární historie
4. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění, literární historie Praxe Sociálně výchovná činnost v organizacích a firmách

3 Učební plán

3.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Učební plán – Sociální činnost

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	ŠVP	RVP	Dispon. hodiny	Celkem
Všeobecné vzdělávání								
<i>Jazykové vzdělávání a komunikace</i>								
Český jazyk a literatura	4	3	3	4	14	8	6	14
Cizí jazyk	3	3	3	3	12	10	4	14
Konverzace v cizím jazyce	*	*	1	1	2			
<i>Společenskovední vzdělávání</i>								
Základy společenských věd	1	1	1	1	4	5	2	7
Dějepis	2	1	*	*	3			
<i>Přírodovědné vzdělávání</i>								
Fyzika	2	*	*	*	2	4	3	7
Chemie	2	*	*	*	2			
Biologie a ekologie	2	1	*	*	3			
<i>Matematické vzdělávání</i>								
Matematika	3	3	3	3	12	8	4	12
<i>Estetické vzdělávání</i>								
zařazeno v Českém jazyce a literatuře (3) a Výtvarné výchově (2)								
<i>Vzdělávání pro zdraví</i>								
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	*	8
<i>Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích</i>								
Informační a komunikační technologie	2	2	1	1	6	4	2	6
<i>Ekonomické vzdělávání</i>								
Písemná a elektronická komunikace	1	1	*	*	2	3	2	5
Ekonomika	1	1	1	*	3			
Odborné vzdělávání								
<i>Řízení sociálních služeb</i>								
Sociální politika	2	1	*	*	3	6	1	7
Sociální služby	*	1	2	1	4			
<i>Přímá péče a osobní asistence</i>								
Pečovatelské a osobní asistence	2	4	4	2	12	16	*	16
Gerontologie	*	2	2	*	4			

<i>Sociálně výchovná činnost</i>									
Pedagogika	2	1	1	2	6	22	8	30	
Osobnostní a sociální výchova	*	2	2	*	4				
Hudební výchova		2	*	*	2				
Hudební činnosti	*	*	2	1	3				
Výtvarná výchova	2	*	*	*	2				
Výtvarné činnosti	*	*	2	1	3				
Zdravotní tělesná výchova	*	*	2	2	4				
Praxe	*	*	*	6	6				
<i>Sociální vztahy a komunikace</i>									
Psychologie	2	2	2	2	8	8	*	8	
Celkem	35	33	34	32	134	102	32	134	

Přehled využití týdnů

Činnost	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Výuka dle rozpisu učiva	33	33	33	27
Lyžařský výcvik	1	*	*	*
Sportovně turistický kurz	*	*	*	1
Odborná praxe	2	2	2	*
Příprava na maturitní zkoušku a vlastní MZ	*	*	*	2
Časová rezerva	4	5	5	6
Celkem	40	40	40	36

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Učivo vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání je celé zařazeno v předmětu Český jazyk a literatura (3) a v předmětu Výtvarná výchova (2).
2. Cizí jazyk je anglický jazyk (případně Ruský jazyk).
3. Do ŠVP je zařazena odborná praxe v rozsahu 6 týdnů za celou dobu vzdělávání.
4. Lyžařský výcvikový kurz (sjezdové lyžování, běžecké lyžování, snowboarding, zimní hry v přírodě, ...) v zimních měsících příslušného
5. Sportovně turistický kurz (hry a pobyt v přírodě, turistika, cyklistika, netradiční pohybové aktivity, ...) v 1. pololetí příslušného školního roku.
6. Výběrový vodácký kurz (výcvik na stojaté vodě, výcvik na tekoucí vodě, táboření v přírodě), dle zájmu žáků na konci každého ročníku.
7. Výběrová literárně historická exkurze, dle zájmu žáků na konci 2. ročníku.

4 Učební osnovy

4.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východisku ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto

rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery
- tvořivě práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama

4.1.1 Český jazyk a literatura

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako

prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- čtenářské dílny

JAZYKOVÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • orientuje se v soustavě jazyků • řídí se zásadami správné výslovnosti • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> • národní jazyk a jeho útvary • jazyková kultura • postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky • hláskosloví – zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka • pravopis – hlavní principy • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie

STYLISTIKA A KOMUNIKACE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu a adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • přednese krátký projev • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • slohotvorní činitele objektivní a subjektivní • komunikační situace, komunikační strategie • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické a dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené • projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky • vyprávění, popis, návod k činnosti

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o knihovnách a jejich službách • rozumí obsahu textu i jeho částí • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	<ul style="list-style-type: none"> • informatická výchova, knihovny a jejich služby • druhy a žánry textu • práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ, LITERÁRNÍ HISTORIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti;	<ul style="list-style-type: none"> • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě • vývoj české i světové literatury v kulturních a historických souvislostech<ul style="list-style-type: none"> ○ literatura nejstarších civilizací, antika ○ literatura středověku a doby husitské ○ literatura renesance ve světě i u nás ○ literatura baroka ve světě i u nás ○ literatura klasicismu, osvícenství a preromantismu

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná umělecký text od neuměleckého • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární vědy • literární druhy a žánry • četba a interpretace literárního textu • čtenářské dílny • metody interpretace textu • tvořivé činnosti

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

JAZYKOVÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie • nahradí běžně cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis – velká písmena, interpunkce • slovní zásoba – rozvrstvení • slovní zásoba – obohacování • způsob tvoření slov v češtině • gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce

STYLISTIKA A KOMUNIKACE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přednese krátký projev • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • řídí se zásadami správné výslovnosti • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) • sestaví základní projevy administrativního stylu • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	<ul style="list-style-type: none"> • administrativní funkční styl • publicistický funkční styl • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
pokrytí průřezových témat ČSP IKT	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní média působící v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • infromatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty

<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech doloží druhy mediálních produktů • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • druhy a žánry textu • zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby
---	--

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ, LITERÁRNÍ HISTORIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě • vývoj české i světové literatury v kulturních a historických souvislostech <ul style="list-style-type: none"> ○ národní obrození ○ romantismus ○ realismus ○ májovci, ruchovci, lumírovci ○ naturalismus ○ kritický realismus ○ vesnická a historická próza, drama ○ moderní básnické směry • literárně historická exkurze
pokrytí průřezových témat IKT	

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární vědy • literární druhy a žánry • četba a interpretace literárního textu • čtenářské dílny • metody interpretace textu • tvořivé činnosti

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

JAZYKOVÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis – pravopisná cvičení, interpunkce • gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu • analýza textů

STYLISTIKA A KOMUNIKACE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky • uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	<ul style="list-style-type: none"> • literatura faktu a umělecká literatura • odborný funkční styl • výklad • úvaha • média a mediální sdělení • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) • vypracuje anotaci a resumé • zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy	<ul style="list-style-type: none"> • informatická výchova, média, jejich produkty a účinky • techniky a druhy čtení, orientace v textu, rozbor textu z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • druhy a žánry textu • získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního), např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení • zpětná reprodukce textu, jeho transformace

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ, LITERÁRNÍ HISTORIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti;	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě • vývoj české i světové literatury v kulturních a historických souvislostech<ul style="list-style-type: none"> ○ česká moderna, dekadence, protispolečenská buřiči ○ 1. světová válka v literatuře ○ světová a česká próza 1. pol. 20. století ○ světová a česká poezie 1. pol. 20. století ○ divadlo
pokrytí průřezových témat IKT	

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární vědy • literární druhy a žánry • čtení a interpretace literárního textu • čtenářské dílny • metody interpretace textu • tvořivé činnosti

4. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

JAZYKOVÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné terminologie • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • vývojové tendence spisovné češtiny • pravopis – komplexní jazykové rozbor • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu • analýza textů • jazykové příručky

STYLISTIKA A KOMUNIKACE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • přednese krátký projev • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • literatura faktu a umělecká literatura • umělecký funkční styl • složité slohové útvary • řečnický styl, druhy řečnických projevů • média a mediální sdělení

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • infromatická výchova, média, jejich produkty a účinky • získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního), např. ve formě

<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy • vypracuje anotaci a resumé 	anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení
---	--

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ, LITERÁRNÍ HISTORIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě • vývoj české i světové literatury v kulturních a historických souvislostech <ul style="list-style-type: none"> ○ světová literatura 2. pol. 20. st. ○ česká literatura 2. pol. 20. st. ○ česká literární kritika a žurnalistika
pokrytí průřezových témat IKT	

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární vědy • literární druhy a žánry • četba a interpretace literárního textu • čtenářské dílny • metody interpretace textu

4.1.2 Anglický jazyk

Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP základního vzdělávání. Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka minimální úrovní B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur.

1. ročník, 3 h týdně, povinný (Cizí jazyk)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • přeloží text a používá slovníky i elektronické • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost (zvukové prostředky jazyka) • slovní zásoba a její tvoření • gramatika (tvarosloví a větná skladba)

<p>jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka a pravopis
--	---

KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací: <ul style="list-style-type: none"> - popis osoby - sjednávání schůzky - objednávka služby • obraty při zahájení a ukončení rozhovoru • udílení rad • návrhy, přijetí a odmítnutí návrhu

POZNATKY O ZEMÍCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí

2. ročník, 3 h týdně, povinný (Cizí jazyk)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení 	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí a zdůvodní svůj názor • uplatňuje různé techniky čtení textu • zaznamená vzkazy volajících 	<ul style="list-style-type: none"> • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná
--	---

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost (zvukové prostředky jazyka) • slovní zásoba a její tvoření • gramatika (tvarosloví a větná skladba) • grafická podoba jazyka a pravopis

KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací: <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve městě - popis a srovnávání fotografií - nakupování • vyjádření žádosti, prosby • pozvání, odmítnutí • dodržování instrukcí • vyjednávání

POZNATKY O ZEMÍCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí

v porovnání s reáliemi mateřské země	
--------------------------------------	--

3. ročník, 3 h týdně, povinný (Cizí jazyk)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zapojí se do hovoru bez přípravy • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných životních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod. • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost (zvukové prostředky jazyka) • slovní zásoba a její tvoření • gramatika (tvarosloví a větná skladba) • grafická podoba jazyka a pravopis

<p>každodenního života, a vlastních zálib</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	
---	--

KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací: <ul style="list-style-type: none"> - pronájem bytu - vyřízení vzkazu - hledání zaměstnání - objednávka jídla • vyjádření názoru • vyjádření pozvání, odmítnutí • vyjádření žádosti

POZNATKY O ZEMÍCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí

4. ročník, 3 h týdně, povinný (Cizí jazyk)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • ověří si i sdělí získané informace písemně	<ul style="list-style-type: none"> • receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací apod. • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost (zvukové prostředky jazyka) • slovní zásoba a její tvoření • gramatika (tvarosloví a větná skladba) • grafická podoba jazyka a pravopis

KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací:<ul style="list-style-type: none"> - vyřizování vzkazu - nakupování - komunikace při cestování - komunikace u lékaře • vyjádření radosti, zklamání, naděje • vyjádření a obhajoba názoru • vedení rozhovoru

POZNATKY O ZEMÍCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

4.1.3 Konverzace v anglickém jazyce

Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP základního vzdělávání. Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka minimální úrovní B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;

- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur.

3. ročník, 1 h týdně, povinný (Konverzace)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce

TEMATICKÉ OKRUHY OBECNÉ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní identifikace a plány do budoucna (zaměstnání) • rodina a mezilidské vztahy • domov a bydlení • každodenní život • vzdělávání • volný čas a zábava, sport • cestování a doprava • stravování • zdraví a péče o tělo

ODBORNÁ TERMINOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální pracovník a jeho práce • péče o seniory, bezdomovce a drogově závislé • univerzity třetího věku • terapie ve volném čase klientů a aktivizace fyzických schopností klientů • cestování se seniory • relaxační techniky pro sociální pracovníky

POZNATKY O ČESKÉ REPUBLICE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika – zajímavá místa a města

REÁLIE ANGLICKY MLUVÍCÍCH ZEMÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	<ul style="list-style-type: none"> • Spojené království Velké Británie a Severního Irska – geografie • zajímavá místa a města ve Spojeném království

4. ročník, 1 h týdně, povinný (Konverzace)

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**

TEMATICKÉ OKRUHY OBECNÉ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • nakupování • služby • příroda, počasí • životní prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • masmédia
---	--

ODBORNÁ TERMINOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • imigranti a multikulturní společnost ve Spojeném království a v USA • stravování seniorů • kompenzační pomůcky • systém sociálních služeb ve Spojeném království • chudoba jako sociální problém v USA • výlety v USA pro rodiny s dětmi • vzdělávání a technologie v seniorském věku

REÁLIE ANGLICKY MLUVÍCÍCH ZEMÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • společnost a svátky ve Spojeném království • USA – geografie • zajímavá místa a města v USA • společnost a svátky v USA • britská a americká literatura

4.2 Společenskovědní vzdělávání

4.2.1 Základy společenských věd

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, nenichit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke **kultivaci historického vědomí** (především v dějinách 20. století), **dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků** a k posilování jejich **mediální a finanční gramotnosti**.

Do výuky předmětu ZSV jsou integrována tato průřezová témata (PT):

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit	<ul style="list-style-type: none"> • společnost, společnost tradiční a moderní, postmoderní společnost • hmotná kultura, duchovní kultura • současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti

<p>sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus 	<ul style="list-style-type: none"> • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti • postavení mužů a žen, genderové problémy • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus • aktuality z domova, ze světa
<p>pokrytí průřezových témat ODS</p>	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslav aj.), pořizovat si poznámky**

SOUDOBÝ SVĚT

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě • integrace a dezintegrace • Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace • aktuality z domova, ze světa
pokrytí průřezových témat ODS, ČŽP	

ČLOVĚK JAKO OBČAN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní hodnoty a principy demokracie • lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí • svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií • stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR • česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva • politika, politické ideologie • politické strany, volební systémy a volby • politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus • občanská participace, občanská společnost • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití • aktuality z domova, ze světa
pokrytí průřezových témat ODS	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

ČLOVĚK A PRÁVO

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy • soustava soudů v České republice • vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu • rodinné právo • pracovní právo • správní řízení • trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými • notáři, advokáti a soudci • aktuality z domova, ze světa

<ul style="list-style-type: none"> • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. 	
pokrytí průřezových témat ODS, ČSP	

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

ČLOVĚK A SVĚT (PRAKTICKÁ FILOZOFIE)

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva 	<ul style="list-style-type: none"> • co řeší filozofie a filozofická etika • význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací

<ul style="list-style-type: none"> • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem • aktuality z domova, ze světa
pokrytí průřezových témat ODS, ČZP	

4.2.2 Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis je součástí Společenskovedního vzdělání. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Občan v demokratické společnosti a Informační a komunikační technologie.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním poznáním je kultivovat historické vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny

současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje hodnoty evropské civilizace,

pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů.

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Vede žáky k získávání informací z aktuálních komunikačních zdrojů.

Výuka probíhá formou diskuse, skupinového vyučování, prezentace ve třídě, exkurze.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství • popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poznávání dějin a nejstarší období lidstva,</i> • význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin • starověk • středověk a raný novověk (16.-18. stol.)

NOVOVĚK - 19. STOLETÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol • charakterizuje proces modernizace společnosti • popíše evropskou koloniální expanzi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Velké občanské revoluce</i> – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích • <i>Společnost a národy</i> – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, českoněmecké vztahy, postavení minorit (Židů a Romů); dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu • <i>Modernizace společnosti</i> – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze • <i>Modernizovaná společnost a jedinec</i> • sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání • <i>Modernizace společnosti</i> – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze

pokrytí průřezových témat
ODS

NOVOVĚK - 20. STOLETÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	<ul style="list-style-type: none"> <i>Vztahy mezi velmocemi a jejich vývoj</i> – pokus o revizi rozdělení světa První světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku
pokrytí průřezových témat ODS	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

NOVOVĚK - 20. STOLETÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje první Československou republiku a srovná 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Demokracie a diktatura</i> – Československo v meziválečném

<p>její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo popíše projevy a důsledky studené války charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa vysvětlí rozpad sovětského bloku uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<p>období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce</i>; Druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války <i>Svět v blocích</i> – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR <i>Soupeřící supervelmoci</i>; studená válka, třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ – Západ
<p>pokrytí průřezových témat ODS</p>	

DĚJINY STUDOVANÉHO OBORU

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Stručný přehled dějin oboru</i> – sociální práce v průběhu věků

4.3 Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou

znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů. Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

4.3.1 Fyzika

Fyzikální vzdělávání je vypracováno ve variantě B se středními nároky na fyzikální vzdělávání.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: *správně používat a převádět běžné jednotky*)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy*)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve*)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**

(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- **nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.**

(navázáno v RVP na: nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí)

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- **cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem**

(navázáno v RVP na: cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, znali a dodržovali zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence)

- **osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;**
- *(navázáno v RVP na: osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik)*

MECHANIKA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají;	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitační pole, vrhy • Mechanická práce a energie • Mechanika tuhého tělesa

<ul style="list-style-type: none"> • určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; • určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin
pokrytí průřezových témat ČŽP	

MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMIKA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • řeší jednoduché příklady tepelné výměny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní poznatky z termiky • Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla • Tepelné děje v ideálním plynu, první termodynamický zákon, práce plynu, účinnost • Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; • vysvětlí princip a funkci kondenzátoru • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; • zapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proud • popíše princip a praktické použití polovodičových součástek 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče • Elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů, přechod PN • Magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce, indukčnost • Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

<ul style="list-style-type: none"> • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam; • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; 	
--	--

VLNĚNÍ A OPTIKA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění; • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí principy základních typů optických přístrojů; • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mechanické kmitání a vlnění • Zvukové vlnění • Světlo a jeho šíření • Zobrazení zrcadlem a čočkou • Spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti

FYZIKA ATOMU

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Model atomu, spektrum atomu vodíku, laser • Nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, biologické účinky záření

pokrytí průřezových témat
ČZP

VESMÍR

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje Slunce jako hvězdu; • popíše objekty ve sluneční soustavě; • zná příklady základních typů hvězd; • zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru.	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava • Hvězdy a galaxie
pokrytí průřezových témat IKT	

4.3.2 Chemie

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů. Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Chemické vzdělávání je vypracováno ve variantě B pro obory s nižšími nároky.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti; – pozitivní postoj k přírodě;

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

Personální a sociální kompetence

- **přijímat a odpovědně plnit odpovědně svěřené úkoly**

(navázáno v RVP na: přijímat a odpovědně plnit odpovědně svěřené úkoly)

Komunikativní kompetence

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**

(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)

Kompetence k řešení problémů

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabyté dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabyté dříve)

Kompetence k učení

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

Odborné kompetence

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- **cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem;**

(navázáno v RVP na: cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem)

OBEČNÁ CHEMIE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; • zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické látky a jejich vlastnosti • Částicové složení látek, atom, molekula • Chemická vazba • Chemické prvky, sloučeniny • Chemická symbolika • Periodická soustava prvků • Směsi a roztoky • Chemické reakce, chemické rovnice • Výpočty v chemii

ANORGANICKÁ CHEMIE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vlastnosti anorganických látek; • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	<ul style="list-style-type: none"> • Anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • Názvosloví anorganických sloučenin • Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

ORGANICKÁ CHEMIE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti atomu uhlíku • Základ názvosloví organických sloučenin • Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	
--	--

BIOCHEMIE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; • popíše vybrané biochemické děje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické složení živých organismů • Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • Biochemické děje

4.3.3. Biologie a ekologie

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Biologické a ekologické vzdělávání je vypracováno pouze v jedné variantě.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

ZÁKLADY BIOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • uvede základní skupiny organismů a porovná je	<ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika

EKOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	<ul style="list-style-type: none"> - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím

<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
pokrytí průřezových témat	
ČŽP	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav	- biologie člověka

DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam genetiky	- dědičnost a proměnlivost

4.4 Matematické vzdělávání

4.4.1 Matematika

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání a učivo představují v odborném školství základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání. V oborech vzdělání se zvýšenými nároky na matematické vzdělávání rozšíří škola ve svém školním vzdělávacím programu matematické vzdělávání v souvislosti s potřebami odborného vzdělávání zejména o:

- operace s komplexními čísly a řešení kvadratických rovnic v množině C ;
- řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie;
- analytickou geometrii kuželoseček.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů
- grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

OPERACE S ČÍSLY

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; • používá různé zápisy reálného čísla; • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; • zapíše a znázorní interval; • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik);	<ul style="list-style-type: none"> • číselný obor $\mathbb{R}$ • aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • užití procentového počtu • slovní úlohy • výroková logika a teorie množin • operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) • intervaly jako číselné množiny • mocniny • mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionální odmocniny

<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy výrok, pravdivostní hodnota výroku, negace, složené výroky, logické spojky, tabulky pravdivostních hodnot, tautologie, kontradikce • provádí operace s mocninami a odmocninami; • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; • výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy s mocninami a odmocninami
---	--

ČÍSELNÉ A ALGEBRAICKÉ VÝRAZY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; • rozkládá mnohočleny na součiny; • určí definiční obor výrazu; • sestaví výraz na základě zadání; • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny, lomené výrazy, • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní neekvivalentní; • určí definiční obor rovnice a nerovnice; 	<ul style="list-style-type: none"> • úpravy rovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • rovnice s neznámou ve jmenovateli • soustavy rovnic, nerovnic • vyjádření neznámé ze vzorce

<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; • vyjádří neznámou ze vzorce; • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy
---	--

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

PLANIMETRIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • řeší pravoúhlý trojúhelník pomocí Pythagorovy věty, goniometrických funkcí, používá Euklidovy věty • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní velikost úsečky v daném poměru; • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • množiny bodů dané vlastnosti • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné • mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • pravoúhlý trojúhelník, Euklidovy věty • shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • shodnost a podobnost

FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • určí průsečíky grafu funkce s osami 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce • lineární funkce • kvadratická funkce • lineárně lomená funkce • slovní úlohy • grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • úprava výrazů obsahujících funkce

<p>souřadnic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	
---	--

3. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

FUNKCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • exponenciální funkce • logaritmická funkce • logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché logaritmické rovnice; • řeší jednoduché exponenciální rovnice; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • logaritmické rovnice • exponenciální rovnice

GONIOMETRIE A TRIGONOMETRIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovaný úhel • goniometrické funkce • věta sinová a kosinová • goniometrické rovnice

<ul style="list-style-type: none"> • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravouhlém a obecném trojúhelníku; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce
--	--

STEREOMETRIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; • využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • užívá a převádí jednotky objemu; 	<ul style="list-style-type: none"> • polohové vztahy prostorových útvarů • metrické vlastnosti prostorových útvarů • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

<ul style="list-style-type: none"> • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	
--	--

STATISTIKA V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; • sestaví tabulku četností; • graficky znázorní rozdělení četností; určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> • statistický soubor, jeho charakteristika • četnost a relativní četnost znaku • charakteristiky polohy • charakteristiky variability • statistická data v grafech a tabulkách • aplikační úloh

4. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

KOMBINATORIKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; • počítá s faktoriály a kombinačními čísly; • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • faktoriál • variace, permutace a kombinace bez opakování • variace s opakováním • počítání s faktoriály a s kombinačními čísly • slovní úlohy

PRAVDĚPODOBNOST V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; • určí pravděpodobnost náhodného jevu; 	<ul style="list-style-type: none"> • náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu náhodný jev • opačný jev, nemožný jev, jistý jev • množina výsledků náhodného pokusu • nezávislost jevů • výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu – aplikační úlohy

<ul style="list-style-type: none"> • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	
--	--

ANALYTICKÁ GEOMETRIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); • užije grafickou interpretaci operací s vektory; • určí velikost úhlu dvou vektorů; • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; • určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	<ul style="list-style-type: none"> • souřadnice bodu • souřadnice vektoru • střed úsečky • vzdálenost bodů • operace s vektory • přímka v rovině • polohové vztahy bodů a přímek v rovině • metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

4.5 Estetické vzdělávání

Zařazeno v Českém jazyce a literatuře (3) a Výtvarné výchově (2)

4.6 Vzdělávání pro zdraví

4.6.1 Tělesná výchova

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky

k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Oblast Vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí, jednak učivo tělesné výchovy. Vzdělávací oblast by měla postupovat celým ŠVP: škola rozpracuje výsledky vzdělávání do vyučovacích předmětů (např. tematika učiva péče o zdraví se může objevit v občanské nauce, biologii, základech ekologie, tělesné výchově a odborných předmětech) nebo vzdělávacích modulů, případně kurzů a jiných forem. Pro oblast péče o zdraví lze vytvořit i samostatný vyučovací předmět.

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování

tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat. Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří oddělení zdravotní tělesné výchovy.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Odborné kompetence

- dbát na bezpečnost práce a ochranu při zdraví
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- seznámit se se zásadami první pomoci při sportovních a pohybových činnostech

PÉČE O ZDRAVÍ A ZTV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví: • tělesná výchova a sport dívek a chlapců • rekreační a výkonnostní sport • Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy: • význam kondičního cvičení

	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní význam správného držení těla, testy • Individuální pohybový režim: • motivační, relaxační a posilovací cvičení • Zdravotní tělesná výchova: • svalová nerovnováha • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • kontraindikované pohybové aktivity • správné držení těla, testy • Organismus a pohybová zátěž: • způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže • Organismus a pohybová zátěž: • organizace a bezpečnost při pohybových činnostech • způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Závažná poranění a život ohrožující stavy: • první pomoc • Péče o sebe sama: • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví
--	---

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové dovednosti a pohybový výkon • Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • Pohybové hry • Gymnastika sportovní (akrobacie, hrazda, přeskok) • Cvičení s hudbou (rytmická gymnastika, tanec) • Cvičení s náčiním (posilování, protahování)

	<ul style="list-style-type: none"> • Úpoly (přetahy, přetlaky, odpory, pády) • Atletika (ABC, starty, sprinty, vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrh koulí) • Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků) • Lyžařský kurz (sjezdové lyžování, běžecké lyžování, snowboarding, zimní hry v přírodě) • Vodácký kurz (výcvik na stojaté vodě, výcvik na tekoucí vodě, táboření v přírodě)
pokrytí průřezových témat ČŽP	

TEORETICKÉ POZNATKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV: • názvosloví, grafická značení • Sportovní výzbroj a výstroj: • účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště • Organizace sportovních akcí: • pravidla osvojovaných pohybových činností (základní pravidla her, soutěží a závodů) • fair play jednání • základy měření a evidence, zpracování dat (měření výkonů a pohybových dovedností) • Teorie a historie tělesné kultury, olympismus: • spolupráce ve sportu a pomoc soupeři • pomoc pohybově znevýhodněným • sport pro každého • sport a ochrana přírody • odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu • historie a současnost sportu • fair play – spolupráce ve sportu

	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc soupeři a handicapovaným • odmítání podpůrných látek • ochrana přírody a sport • úspěchy našeho sportu významní sportovci a soutěže
--	--

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

ODBORNÉ KOMPETENCE

- dbát na bezpečnost práce a ochranu při zdraví
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- seznámit se se zásadami první pomoci při sportovních a pohybových činnostech

PÉČE O ZDRAVÍ A ZTV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví: • tělesná výchova a sport dívek a chlapců • rekreační a výkonnostní sport

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy: • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy • Individuální pohybový režim: • motivační, relaxační a posilovací cvičení • Zdravotní tělesná výchova: • svalová nerovnováha • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • kontraindikované pohybové aktivity • správné držení těla, testy • Organismus a pohybová zátěž: • způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže • Organismus a pohybová zátěž: • organizace a bezpečnost při pohybových činnostech • způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Závažná poranění a život ohrožující stavy: • první pomoc • Péče o sebe sama: • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví
---	--

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • participuje na týmových herních činnostech družstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové dovednosti a pohybový výkon • Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • Pohybové hry • Gymnastika sportovní (akrobacie, hrazda, přeskok) • Cvičení s hudbou (rytmická gymnastika, tanec)

<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním (posilování, protahování) • Úpoly (přetahy, přetlaky, odpory, pády) • Atletika (ABC, starty, sprinty, vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrh koulí) • Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků) • Vodácký kurz (výcvik na stojaté vodě, výcvik na tekoucí vodě, táboření v přírodě)
pokrytí průřezových témat ČŽP	

TEORETICKÉ POZNATKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV: • názvosloví, grafická značení • Sportovní výzbroj a výstroj: • účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště • organizace sportovních akcí: • pravidla osvojovaných pohybových činností (základní pravidla her, soutěží a závodů) • fair play jednání • základy měření a evidence, zpracování dat (měření výkonů a pohybových dovedností) • Teorie a historie tělesné kultury, olympismus: • spolupráce ve sportu a pomoc soupeři • pomoc pohybově znevýhodněným • sport pro každého sport a ochrana přírody • odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu • historie a současnost sportu • fair play – spolupráce ve sportu • pomoc soupeři a handicapovaným

	<ul style="list-style-type: none"> • odmítání podpůrných látek • ochrana přírody a sport • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže
--	---

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

ODBORNÉ KOMPETENCE

- dbát na bezpečnost práce a ochranu při zdraví
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- seznámit se se zásadami první pomoci při sportovních a pohybových činnostech

PÉČE O ZDRAVÍ A ZTV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví: • tělesná výchova a sport dívek a chlapců • rekreační a výkonnostní sport

<ul style="list-style-type: none"> • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy: • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy • Individuální pohybový režim: • motivační, relaxační a posilovací cvičení • Zdravotní tělesná výchova: • svalová nerovnováha • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • kontraindikované pohybové aktivity • správné držení těla, testy • Organismus a pohybová zátěž: • způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže • Organismus a pohybová zátěž: • organizace a bezpečnost při pohybových činnostech • způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Závažná poranění a život ohrožující stavy: • první pomoc v podmínkách sportovních činností • Péče o sebe sama: • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí • Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí: • osobní život a zdraví ohrožující situace • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) • První pomoc • úrazy a náhlé zdravotní příhody, poranění při hromadném zasažení obyvatel
---	---

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové dovednosti a pohybový výkon • Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • Pohybové hry • Gymnastika sportovní (akrobacie, hrazda, přeskok) • Cvičení s hudbou (rytmická gymnastika, tanec) • Cvičení s náčiním (posilování, protahování) • Úpoly (přetahy, přetlaky, odpory, pády) • Atletika (ABC, starty, sprinty, vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrh koulí) • Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků) • Vodácký kurz (výcvik na stojaté vodě, výcvik na tekoucí vodě, táboření v přírodě)
pokrytí průřezových témat ČŽP	

TEORETICKÉ POZNATKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV: • názvosloví, grafická značení • Sportovní výzbroj a výstroj: • účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště • Organizace sportovních akcí: • pravidla osvojovaných pohybových činností (základní pravidla her, soutěží a závodů) • fair play jednání

<p>reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy měření a evidence, zpracování dat (měření výkonů a pohybových dovedností) • Teorie a historie tělesné kultury, olympismus: • spolupráce ve sportu a pomoc soupeři • pomoc pohybově znevýhodněným • sport pro každého • sport a ochrana přírody • odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu • historie a současnost sportu • fair play – spolupráce ve sportu • pomoc soupeři a handicapovaným • odmítání podpurných látek • ochrana přírody a sport • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže
--	--

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí**
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

ODBORNÉ KOMPETENCE

- dbát na bezpečnost práce a ochranu při zdraví
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- seznámit se se zásadami první pomoci při sportovních a pohybových činnostech

PÉČE O ZDRAVÍ A ZTV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví: • tělesná výchova a sport dívek a chlapců • rekreační a výkonnostní sport • Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy: • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy • Individuální pohybový režim: • motivační, relaxační a posilovací cvičení • Zdravotní tělesná výchova: • svalová nerovnováha • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • kontraindikované pohybové aktivity • správné držení těla, testy • Organismus a pohybová zátěž: • způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže • Organismus a pohybová zátěž: • organizace a bezpečnost při pohybových činnostech • způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Závažná poranění a život ohrožující stavy: • první pomoc v podmínkách sportovních činností • Péče o sebe sama: • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové dovednosti a pohybový výkon • Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • Pohybové hry • Gymnastika sportovní (akrobacie, hrazda, přeskok) • Cvičení s hudbou (rytmická gymnastika, tanec) • Cvičení s náčiním (posilování, protahování) • Úpoly (přetahy, přetlaky, odpory, pády) • Atletika (ABC, starty, sprinty, vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrh koulí) • Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků) • Sportovně turistický kurz (hry a pobyt v přírodě, turistika, cyklistika, netradiční pohybové aktivity, aktivní pobyty u moře)

TEORETICKÉ POZNATKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV: • názvosloví, grafická značení • Sportovní výzbroj a výstroj: • účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště • Organizace sportovních akcí: • pravidla osvojovaných pohybových činností (základní pravidla her, soutěží a závodů) • fair play jednání

	<ul style="list-style-type: none"> • základy měření a evidence, zpracování dat (měření výkonů a pohybových dovedností) • Teorie a historie tělesné kultury, olympismus: • spolupráce ve sportu a pomoc soupeři • pomoc pohybově znevýhodněným • sport pro každého • sport a ochrana přírody • odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu • historie a současnost sportu • fair play – spolupráce ve sportu • pomoc soupeři a handicapovaným • odmítání podpurných látek • ochrana přírody a sport • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže
--	--

4.7 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

4.7.1 Informační a komunikační technologie

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti). Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu. Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je dále vhodné rozšířit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních a komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

INFORMACE A INFORMAČNÍ ZDROJE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje a typy informací • způsoby zpracování informací • data – typy dat v počítači a práce s nimi • ochrana a archivace dat • historie výpočetní techniky • algoritmizace

činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	
--	--

HARDWAROVÉ VYBAVENÍ POČÍTAČE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní rozdělení hardware • popis základní jednotky počítače a jednotlivých částí základní jednotky • vstupní periferie PC – popis a použití • výstupní periferie PC – popis a použití

SOFTWAREVÉ VYBAVENÍ PC, SÍŤE, INTERNET

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření 	<ul style="list-style-type: none"> • základní rozdělení software a jeho popis • typy aplikačního software a jeho použití v praxi • operační systémy – popis a použití • praktické použití operačního systému • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • E-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, - videokonference, telefonie, FTP... internet a ochrana autorských práv • nápověda, manuál

TEXTOVÝ EDITOR

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • typy textových editorů a jejich využití • MS WORD – popis, použití • seznámení se základními typologickými pravidly – zásady správného vypracování textů a dokumentů • základní práce s textovým editorem: formátování textů, ukládání a tisk textů

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- učit se používat nové aplikace
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

TEXTOVÝ EDITOR - PROHLoubENÍ ZNALOSTÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou	<ul style="list-style-type: none"> • složitější funkce a nástroje textového editoru • vkládání a úprava obrázků v textovém editoru • práce se styly v textovém editoru

<p>korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah a seznam obrázků • tabulátory • základy tvorby maker a jejich použití
pokrytí průřezových témat ČŽP	

VYUŽITÍ TEXTOVÉHO EDITORU VE SPOJENÍ S VYHLEDÁVÁNÍM INFORMACÍ NA INTERNETU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledání informací a jejich následné zpracování pomocí textového editoru • správné formátování článků z internetu a použití stylů

POWERPOINT

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • základní popis a použití • ovládání programu • využití programu PowerPoint k vytváření vlastních prezentací

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- učit se používat nové aplikace
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

KOMPETENCE K UČENÍ

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

TABULKOVÝ PROCESOR - SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá nápoředy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware • ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	<ul style="list-style-type: none"> • vzhled a praktické využití tabulkového procesoru • návrh a úprava jednoduché tabulky • vzorce v tabulce • grafy • několikanásobná tabulka

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.) 	
---	--

PROPOJENÍ TABULKOVÉHO PROCESORU A TEXTOVÉHO EDITORU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává 	<ul style="list-style-type: none"> • vkládání tabulek a grafů do textu • propojení tabulky s textem
pokrytí průřezových témat ČSP	

DATABÁZE-MS ACCESS

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk) 	<ul style="list-style-type: none"> • databáze – co je to a k čemu slouží • moduly MS Access • založení vlastní databáze • ovládání jednotlivých modulů

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- učit se používat nové aplikace
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

GRAFIKA A PROGRAMY PRO PRÁCI S GRAFIKOU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	<ul style="list-style-type: none"> • definice jednotlivých druhů grafických souborů • program Zoner Callisto – popis a využití • ovládání programu • samostatná práce s programem

PROGRAM PRO ZÍSKÁVÁNÍ A ÚPRAVU GRAFICKÝCH SOUBORŮ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	<ul style="list-style-type: none"> • program Zoner Photo studio • popis a funkce programu • využití programu • samostatná práce s programem

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému 	
--	--

HARDWAROVÉ NÁSTROJE PRO ZÍSKÁVÁNÍ GRAFICKÝCH SOUBORŮ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • scanner • fotoaparát

4.8 Ekonomické vzdělávání

4.8.1 Písemná a elektronická komunikace

Vyučovací předmět písemná a elektronická komunikace je zaměřen na rozvoj profesních komunikativních schopností žáků v oblasti administrativní.

Žáci získají dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou technikou. Naučí se vyhotovovat na počítači různé druhy písemností v normalizované úpravě. Získají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci obchodních dopisů, o písemnostech spojených s řízením podniku, sociálními službami, o personální agendě a o manipulaci s písemnostmi.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)

- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**

(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**

(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)

- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**

(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

ZÁKLADY PSANÍ NA KLÁVESNICI VE VÝUKOVÉM PROGRAMU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přesně a v přiměřené rychlosti ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek

ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA TEXTU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování 	<ul style="list-style-type: none"> • členění a zvýrazňování textu
pokrytí průřezových témat IKT	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)

- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**

(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata**

(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata)

- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**

(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

ÚPRAVA OBCHODNÍCH DOPISŮ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje ČSN pro psaní obchodních dopisů 	<ul style="list-style-type: none"> • formáty dopisních papírů a obálek • pořadí údajů v předtisku obchodního dopisu • úprava dopisu na dopisním předtisku
pokrytí průřezových témat	
IKT	

PÍSEMNOSTI PŘI UZAVÍRÁNÍ KUPNÍCH SMLUV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • stylizuje podle ČSN písemnosti při uzavírání kupních smluv 	<ul style="list-style-type: none"> • poptávka • nabídka • uzavírání kupních smluv • objednávka

PERSONÁLNÍ PÍSEMNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle platné ČSN nastylizuje personální písemnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • žádost o místo • životopis • pracovní smlouva • skončení pracovního poměru
pokrytí průřezových témat	
IKT	
ČŽP	

PRÁVNÍ PÍSEMNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v jednotlivých druzích právních písemností	<ul style="list-style-type: none"> • zastoupení při právních úkonech • plná moc

4.8.2 Ekonomika

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**

(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

PODNIKÁNÍ

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; • vypočítá výsledek hospodaření; • vysvětlí zásady daňové evidence;	<ul style="list-style-type: none"> • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena • náklady, výnosy, zisk/ztráta • zásady daňové evidence
pokrytí průřezových témat ČSP	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

FINANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk • úroková míra, RPSN • pojištění, pojistné produkty • inflace • úvěrové produkty

DANĚ

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; • provede jednoduchý výpočet daní; • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; 	<ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • zdravotní pojištění • sociální pojištění

PODNIKÁNÍ

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá čistou mzdu; 	<ul style="list-style-type: none"> • mzda časová a úkolová a jejich výpočet
pokrytí průřezových témat ČSP	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**

(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**

(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)

- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**

(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)

MARKETING

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co je marketingová strategie; • zpracuje jednoduchý průzkum trhu; • na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru;	<ul style="list-style-type: none"> • podstata marketingu • průzkum trhu • produkt, cena, distribuce, propagace

MANAGEMENT

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí tři úrovně managementu; • popíše základní zásady řízení; • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.	<ul style="list-style-type: none"> • dělení managementu • funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

Odborné vzdělávání

4.9 Řízení sociálních služeb

4.9.1 Sociální politika

Obsahový okruh seznamuje žáky se sociálními službami jako s jedním z nástrojů sociální politiky, s jejich systémem a řízením. Vede je k porozumění cílům, principům a nástrojům sociální politiky, k orientaci v aktuálních sociálních problémech a způsobech jejich řešení.

Přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména občanské kompetence, kompetence učit se, pracovat s informacemi, řešit problémy.

Obsahový okruh má těsnou vazbu na oblast společenskovedního a ekonomického vzdělávání, jejich témata lze vhodně propojovat s obsahovým okruhem Řízení sociálních služeb. Přispívá také k realizaci průřezového tématu Člověk a svět práce a k rozvoji pracovních a podnikatelských kompetencí žáků.

Ve ŠVP lze tento okruh dále doplnit a profilovat podle možností uplatnění absolventů v sociální oblasti v regionu.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- prakticky se orientovali v příčinách a formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet

SOCIÁLNÍ POLITIKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje subjekty a nástroje sociální politiky	<ul style="list-style-type: none"> • subjekty, objekty, nástroje sociální politiky • sociální stát

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí funkci sociálního státu, cíle a principy sociální politiky objasní sociální politiku ČR v evropském kontextu vysvětlí pomocí příkladů pojmy sociální vyloučení, sociální ohrožení a znevýhodnění, sociální začleňování, objasní dopad sociálního vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením na jednotlivce i společnost 	<ul style="list-style-type: none"> pojmový aparát principy sociální politiky současná situace v sociální politice v ČR sociální politika v zemích EU
--	--

SYSTÉM SOCIÁLNÍ OCHRANY V ČR

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše systém sociální ochrany v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> sociální pojištění, podpora, péče

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

Odborné kompetence

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu
- uvědomovali si etický rozměr svého povolání a v každodenní praxi ho naplňovali
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnání se s náročností povolání a stresem

JEDNAT EKONOMICKY V SOULADU SE STRATEGIÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili s finančními prostředky
- nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí

OBSAH SOCIÁLNÍ POLITIKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny a formy chudoby a sociálního vyloučení, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování; na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí • uvede způsoby řešení sociálních důsledků zdravotního postižení • vyhledá informace a údaje týkající se sociální problematiky	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní, rodinná, vzdělávací, bytová, politika zaměstnanosti

PRACOVNÍK V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní kategorie pracovníků v sociálních službách, požadavky na pracovníky na pozici odpovídající absolventům tohoto oboru vzdělání	<ul style="list-style-type: none"> • požadavky na pracovníka • základní kategorie pracovníků

4.9.2 Sociální služby

Hlavním vyučovacím cílem předmětu je poskytnout studentům základní vědomosti z oblasti sociální péče, seznámit je s některými metodami a technikami sociální práce a naučit je orientovat se v sociální problematice.

Předmět sociální služby navazuje na předmět sociální politika.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

Odborné kompetence

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti

- ovládali administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací
- dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbali na dodržování práv a zájmů klientů
- prakticky se orientovali v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o děti

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- chápali kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení)
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky a potřeby klienta

ÚVOD DO PŘEDMĚTU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci sociálních služeb, popíše systém sociálních služeb v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem sociální služby • systém sociálních služeb v ČR • standardy kvality sociálních služeb

SUBJEKTY A OBJEKTY V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z právního a ekonomického hlediska • objasní úlohu státu a samosprávy v řízení sociálních služeb, charakterizuje činnost a postavení nevládních organizací a dalších subjektů v sociálních službách • charakterizuje formy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a specifickým potřebám jednotlivých skupin klientů • vysvětlí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli soc. služeb a klienty (uživateli) • orientuje se v základních právních dokumentech týkajících se poskytování sociálních služeb, zejména ve vztahu k přímé činnosti pracovníků sociálních služeb, vyhledává potřebné informace • objasní význam dobrovolnictví a jeho přínos v sociálních službách, vyhledá možnosti dobrovolnických aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomika a management sociálních služeb • právní postavení klientů • úloha státu a samosprávy v řízení sociálních služeb • charakteristika vybraných subjektů

<ul style="list-style-type: none"> • objasní práva klientů sociálních služeb a dokumentuje jejich naplňování v konkrétní situaci • vysvětlí zajištění sociálně-právní ochrany dítěte a formy preventivně výchovné péče o děti 	
---	--

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

Odborné kompetence

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
- ovládali administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací
- dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbali na dodržování práv a zájmů klientů

METODY A TECHNIKY SOCIÁLNÍ PRÁCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá administrativní postupy týkající se jeho činnosti, pracuje s příslušnou dokumentací a informačním systémem pracoviště • uplatňuje zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika sociální práce • techniky sociálního šetření, administrativa

SPECIFIKA SOCIÁLNÍ PRÁCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu praktického 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika cílových skupin a práce s nimi

vyučování, zhodnotí fungování zařízení z hlediska standardů kvality poskytovaných služeb a dodržování práv jeho rezidentů včetně zajištění ochrany osobních údajů	
---	--

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

Odborné kompetence

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
- ovládali administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací
- dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbali na dodržování práv a zájmů klientů

SPECIFIKA SOCIÁLNÍ PRÁCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu praktického vyučování, zhodnotí fungování zařízení z hlediska kvality poskytovaných služeb a dodržování práv jeho rezidentů • pracuje s informacemi souvisejícími s jeho pracovní činností a týkajícími se nových trendů a strategií v poskytování sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika cílových skupin a práce s nimi

SYSTÉM SOCIÁLNÍ OCHRANY V ČR

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše systém sociální ochrany v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální pojištění, podpora, péče

4.10 Přímá péče a osobní asistence

4.10.1 Pečovatelství a osobní asistence

Obsahový okruh zajišťuje žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům. Připravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak s klienty v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí.

Součástí je také etická, společenská a estetická výchova žáků zaměřená na vytváření návyků, postojů a osobnostních vlastností žádoucích pro práci v sociálních službách. Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv a bezpečí.

Obsahový okruh přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména kompetence komunikativní, řešit problémy, personální a sociální.

Obsahový okruh má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví – téma Péče o zdraví a na biologicko-ekologické vzdělávání – zejména biologii člověka, doplňuje je a aplikuje na budoucí pracovní činnost žáků.

Při rozpracování obsahového okruhu do ŠVP škola zohlední podmínky praktického vyučování a možnosti uplatnění absolventů v regionu.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

Odborné kompetence

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- **cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem**
- **znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti**

- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

ÚVOD DO PEČOVATELSTVÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Stručný přehled vývoje pečovatelsví • Právní a etický rámec práce

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, POŽÁRNÍ PREVENCE, ZÁKLADY HYGIENY A EPIDEMIOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v sociálních zařízeních či domácnosti klienta s ohledem na specifika různých vnějších i vnitřních prostředí • objasní hygienické požadavky týkající se povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a nozokomiálních nákaz • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti • umí poskytnout první pomoc • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka • užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a ochrana zdraví při práci • Požární prevence • Základy hygieny a epidemiologie • První pomoc – úrazy a náhlé zdravotní příhody, poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život

PÉČE O ZDRAVÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc • činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování • duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví • partnerské vztahy; lidská sexualita • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • prevence úrazů a nemocí • Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí • osobní život a zdraví ohrožující situace • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

2. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupu a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště
- uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta
- uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu

OŠETŘOVATELSKÝ PROCES

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka a jeho potřeby • uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci	<ul style="list-style-type: none"> • Potřeby člověka • Dokumentace

PŘÍMÁ PÉČE A OSOBNÍ ASISTENCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při osobní hygieně a při zajišťování stravy (včetně krmení) a pitného režimu; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně,	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o lůžko klienta • Péče o pohyb • Prevence dekubitů • Péče o osobní hygienu dospělých • Výživové potřeby klientů • Péče o vyprazdňování

<p>s taktem a ohleduplností, dodržuje zásady vertikalizace klienta</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku • uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka • provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení), vhodně ho motivuje • používá správně vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje • dodržuje hygienu a zásady BOZP • používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování) • hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o dýchání • Péče o spánek a odpočinek • Péče o klienta s bolestí • Péče o dítě do tří let věku
--	--

3. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních

potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím

- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupu a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště
- uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta
- uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu

PŘÍMÁ PÉČE A OSOBNÍ ASISTENCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku • popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o dítě do tří let věku – nejčastější dětská onemocnění

SLEDOVÁNÍ FYZIOLOGICKÝCH FUNKCÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče 	<ul style="list-style-type: none"> • tělesná teplota, krevní tlak, tep, dech

OBVAZOVÁ TECHNIKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v obvazových materiálech a technice • dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Obvazový materiál a obvazová technika

REHABILITAČNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojil si sadu jednoduchých kompenzačních (vyrovnávacích) a regeneračních cvičení a pohybových 	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitační ošetřovatelství • Psychosociální aktivizace

<p>aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta; umí je využívat také pro kompenzaci zátěže související s výkonem profese; uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojit si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí 	
---	--

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Odborné kompetence

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali

- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště
- uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta
- uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu

PŘÍMÁ PÉČE A OSOBNÍ ASISTENCE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka • vysvětlí specifika péče o osoby s demencí v sociálním zařízení i v domácím prostředí, zásady komunikace s nimi, význam a způsob jejich aktivizace • zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče • hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky • dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Specifika péče o jednotlivé kategorie klientů • péče o klienta s mentálním postižením • péče o klienta s poruchou paměti • péče o klienta se smyslovým postižením • péče o klienta s tělesným postižením • péče o klienta s duševní poruchou • péče o klienta s onkologickým onemocněním • péče o klienta v terminálním stádiu nemoci

POMOC V DOMÁCNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Úklid • Nákupy

4.10.2 Gerontologie

Předmět gerontologie prohlubuje znalosti studentů v oblasti psychologie stáří. Cílem předmětu je poskytnout studentům znalosti v oblasti stárnutí a stáří. Dát jim stručný přehled o změnách ve stáří, a tím přispět k pochopení starého člověka. Důraz je kladen na aktivizaci starého člověka, udržení soběstačnosti v co největší míře.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNou NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné nácvikové strategie a prostředky i základní metody a techniky sociální péče

GERONTOLOGIE JAKO VĚDA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí gerontologii jako vědní obor • charakterizuje stáří jako životní cyklus člověka	<ul style="list-style-type: none"> • stárnutí a stáří • změny ve stáří • příprava na stáří • potřeby seniorů • umírání a smrt

AKTIVIZACE STARÉHO ČLOVĚKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů	<ul style="list-style-type: none"> • volnočasové aktivity • starý člověk v rodině

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNou NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých

SPECIFIKA CHOROB VE STÁŘÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a doloží na příkladech specifika chorob ve stáří	<ul style="list-style-type: none"> • Alzheimerova choroba • Parkinsonova nemoc

STARÝ ČLOVĚK A JEHO OHROŽENÍ VE SPOLEČNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování • pracuje s různými zdroji informací	<ul style="list-style-type: none"> • osamělý senior • týraný a zneužívaný senior • senior jako oběť kriminality

4.11 Sociálně výchovná činnost

4.11.1 Pedagogika

Cílem tohoto obsahové okruhu je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci si osvojí vybrané poznatky a dovednosti z pedagogiky a naučí se je aplikovat při práci s klienty. Dále se naučí připravovat a realizovat různé aktivizační a volnočasové činnosti. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty.

Při rozpracování obsahového okruhu do ŠVP škola zohlední profesní orientaci žáků a strukturu sociálních služeb v regionu.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

KOMUNIKATIVNÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody atechniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- připravovali samostatně i v týmu plány nebo projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času a podíleli se na jejich realizaci a hodnocení;
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat;
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné nácvikové strategie a prostředky i základní metody a techniky sociální péče;
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní autentickou komunikaci a motivaci;
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

ÚVOD DO PEDAGOGIKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky a gerontopedagogiky pro sociální činnost • vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané kapitoly z obecné pedagogiky • základní pojmy • metody pedagogické diagnostiky

RODINA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu • objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny, uvede formy sociální pomoci rodině a dětem • objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, funkce rodiny, role v rodině, typy rodiny, patologie v rodině • výchova v rodině • OSPOD • náhradní péče (ústavní, rodinná)

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY A METODY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické zásady • metody výchovy – působící na rozum, city a vůli • výchova při individuální a skupinové práci s klienty

SLOŽKY VÝCHOVY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika jednotlivých složek výchovy (etická, estetická, pracovní, rozumová, tělesná, multikulturní, enviromentální, mediální) • význam, cíle a prostředky složek výchovy

2. ročník, 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky • charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky • pojmy speciální pedagogiky • metody speciální pedagogiky • socializace, integrace a inkluze

TERAPIE VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění • vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (ergoterapie, arteterapie, hudebně-rytmické terapie, zooterapie aj.)	<ul style="list-style-type: none"> • význam terapií, individuální a skupinová terapie • charakteristika jednotlivých terapií (muzikoterapie, ergoterapie, arteterapie, dramaterapie, taneční a pohybová terapie, biblioterapie, zooterapie)

OBORY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění	<ul style="list-style-type: none"> • obory speciální pedagogiky (logopedie, surdopedie, optopedie)

3. ročník, 1 h týdně, povinný

OBORY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění	<ul style="list-style-type: none"> • etopedie, somatopedie, psychopedie • péče o jednotlivé skupiny klientů • problematika autismu • vývojové poruchy učení • problematika ADHD (LMD)

4. ročník, 2 h týdně, povinný

SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše systém vzdělávání v ČR, uvede možnosti získání kvalifikace	<ul style="list-style-type: none"> • systém vzdělávání v ČR, stupně vzdělání • kvalifikace a rekvalifikace

VÝVOJ JEDINCE Z HLEDISKA VZDĚLÁVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání • charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku, zdůvodní důležitost hry a herních činností • objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi • objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogicky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky a gerontopedagogiky pro sociální činnost • volí hry a další činnosti adekvátně věku dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • výchova v předškolním, školním věku a adolescenci • vybrané kapitoly z andragogiky a gerontopedagogiky • celoživotní vzdělávání, celoživotní vzdělávání

PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí); rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal • objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogicky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky a gerontopedagogiky pro sociální činnost • analyzuje podmínky práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné metody a formy naplňování volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogika volného času – význam a definice volného času • zájmová činnost ve volném čase • volnočasová zařízení ve školství, sociální zařízení pro volný čas

SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogicky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané kapitoly ze sociální pedagogiky • multikulturní výchova

<p>a gerontopedagogiky pro sociální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam, cíle a prostředky multikulturní výchovy 	<ul style="list-style-type: none"> • projektování sociálně – výchovné činnosti
--	---

PEDAGOGICKÉ SMĚRY VE VZDĚLÁVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané kapitoly z dějin pedagogiky • alternativní směry v pedagogice

4.11.2 Osobnostní a sociální výchova

Cílem vyučovacího předmětu je osobnostní a sociální rozvoj žáků prostřednictvím dramatických her a praktických cvičení. Výuka směřuje k vytvoření dovedností, které žák uplatní v různých pracovních a životních situacích.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

ÚVOD DO PŘEDMĚTU

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si základní pravidla, metody a formy práce 	<ul style="list-style-type: none"> • podstata a struktura předmětu • metody práce

HRA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá ho při práci s klienty	<ul style="list-style-type: none"> teorie hry vedení hry tvorba zásobníku her

OBJEVOVÁNÍ SEBE A OKOLNÍHO SVĚTA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> poznává význam lidských smyslů pro život člověka rozvíjí vlastní fantazii a představivost	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj smyslového vnímání rozvoj představivosti a fantazie sebepoznání

PROJEV A KOMUNIKACE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> získává komunikační dovednosti objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace, pracuje s hlasem uvede příklady různých druhů komunikace ve vztahu k práci s klienty identifikuje významy neverbálních signálů řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace osvojit si zásady týmové práce a komunikace respektuje osobnost spoluhráčů	<ul style="list-style-type: none"> kultura řeči, práce s hlasem nácvik výrazného čtení, vyprávění, recitace slovní hry techniky neverbální komunikace práce s tělem souhra ve dvojici, ve skupině

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

IMAGE MUŽE A ŽENY

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování	<ul style="list-style-type: none"> • zásady společenského chování (představování, oslovování, takt při vystupování...)

SPOLEČENSKÁ A PROFESNÍ KULTURA

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje požadavky na profesionální chování pracovníků sociálních služeb • analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností • vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací	<ul style="list-style-type: none"> • profesní chování pracovníků sociálních služeb • etické problémy v práci sociálního pracovníka • konflikty • asertivní chování

PROJEV A KOMUNIKACE

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky i tělesně hendikepovanými klienty, objasní zásady komunikace s klienty PAS, poruchou řeči a s klienty s nedostatečnou znalostí češtiny • osvojit si zásady komunikace s dětmi různého věku • zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů • osvojit si zásady týmové práce a komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v sociálních službách – zásady komunikace s jednotlivými typy klientů (senioři, osoby s poruchami zraku, sluchu, osoby s PAS...)

AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s různými zdroji informací, vyhledává volnočasové a vzdělávací aktivity vhodné pro danou kategorii klientů • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá ho při práci s klienty • připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu • diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů • spolupracuje při přípravě a realizaci programů s kulturními, vzdělávacími a jinými institucemi, využívá jejich nabídky	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba aktivizačních programů pro klienty (organizační a materiální příprava, samostatná práce a práce ve skupině, hodnocení programu)

4.11.3 Hudební výchova

Předmět Hudební výchova je součástí obsahového okruhu Sociálně – výchovná činnost, jehož cílem je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení.

Předmět Hudební výchova má splňovat tyto základní cíle:

- vybavit žáka přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, poslechovým a hudebně pohybovým repertoárem
- v přehledu seznámit žáka se základy hudební didaktiky a metodiky adekvátní věku dítěte i dospělého

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**

2. ročník, 2 h týdně, povinný

AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti; • osvojil si vybrané techniky a činnosti (psychomotorické, tvořivé a rukodělné, umělecké, herní a inscenační atp.) využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času;	<ul style="list-style-type: none"> • kultivace pěveckého a hlasového projevu • hudební činnosti: instrumentální, vokální, poslechové, hudebně pohybové • hra na hudební nástroj

4.11.4 Hudební činnosti

Předmět Hudební činnosti je součástí obsahového okruhu Sociálně – výchovná činnost, jehož cílem je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení.

Předmět hudební činnosti má splňovat tyto základní cíle:

- vybavit žáka přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, poslechovým a hudebně pohybovým repertoárem
- v přehledu seznámit žáka se základy hudební didaktiky a metodiky adekvátní věku dítěte i dospělého
- naučit žáka připravovat a realizovat různé aktivizační a volnočasové činnosti

Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty.

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**

3. ročník, 2 h týdně, povinný

AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmovým aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů • osvojit si vybrané techniky a činnosti (psychomotorické, tvořivé a rukodělné, umělecké, herní a inscenační atp.) využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času; • pracuje s různými zdroji informací, vyhledává volnočasové a vzdělávací aktivity vhodné pro danou kategorii klientů;	<ul style="list-style-type: none"> • kultivace pěveckého a hlasového projevu • rytmická výchova • hra na hudební nástroj • rytmická deklamace a hra na tělo • základy taktování

4. ročník, 1 h týdně, povinný

AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (hudebně-rytmické terapie) • vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá ho při práci s klienty; • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou.	<ul style="list-style-type: none"> • hudebně-pohybové hry s prvky muzikoterapie

4.11.5 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové, obsahové a organizační vymezení

povinný vyučovací předmět v 1. ročníku. Navazuje na výtvarnou výchovu základní školy a vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru v RVP G.

Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině počtu žáků ve třídě (tj. v průměru 15). Většina výuky se realizuje v odborných učebnách školy, které jsou určeny pro výtvarnou výchovu, ve školním multimediálním centru, ve volné přírodě, výstavních síních, galeriích. Výuka je realizována formou různých vyučovacích metod – samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a citového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými prostředky, postupy a technologiemi. Důležitou složkou je získání přehledu nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl. Žáci jsou prostřednictvím výtvarné výchovy vedeni k samostatnému osobitému projevu, rozvoji fantazie a kreativity. Pracují s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna průřezová témata (PT): Osobnostní a sociální výchova (OSV) a Mediální výchova (MV). Při tvůrčích činnostech má žák možnost výběru prostředků, které mu nejvíce vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet: kresba, malba, grafika, práce v grafických editorech, drobné instalace v prostorách školy a veřejném prostoru.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1) Kompetence komunikativní, sociální a personální:

- učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností

- učitel organizuje dle možností návštěvy výstav, umožňuje tak bezprostřední vnímání umění a formuje tím postoje žáků k vlastním prožitkům, a tak rozvíjí jejich kulturní rozhled

2) Kompetence sociální a personální, občanské a pracovní

- učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů a rozvíjí tak jejich schopnost týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo.

3) Kompetence k učení, komunikativní:

- učitel zadává žákům referáty ke skupinovému nebo samostatnému zpracování a prezentaci.

4) Kompetence komunikativní, k řešení problémů

- žáci zpracovávají na základě osobních preferencí a individuálního zájmu samostatně projekt, prezentují ho a obhajují

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např., návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	<ul style="list-style-type: none"> • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	
---	--

KULTURA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v nabídce kulturních institucí; • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; • popíše vhodné společenské chování v dané situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní instituce v ČR a v regionu • kultura národností na našem území • společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova • kultura bydlení, odívání • lidové umění a užitá tvorba • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • ochrana a využívání kulturních hodnot • funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

4.11.6 Výtvarné činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové, obsahové a organizační vymezení:

povinný vyučovací předmět v 1. ročníku. Navazuje na výtvarnou výchovu základní školy a vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru v RVP G.

Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině počtu žáků ve třídě (tj. v průměru 15). Většina výuky se realizuje v odborných učebnách školy, které jsou určeny pro výtvarnou výchovu, ve školním multimediálním centru, ve volné přírodě, výstavních síních, galeriích. Výuka je realizována formou různých vyučovacích metod – samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Předmět Výtvarná činnosti má velký význam pro formování estetického a citového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými prostředky, postupy a technologiemi. Důležitou složkou je získání přehledu nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl. Žáci jsou prostřednictvím výtvarné výchovy vedeni k samostatnému osobitému projevu, rozvoji fantazie a kreativity. Pracují s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Cílem tohoto obsahového okruhu je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností

a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci se naučí připravovat a realizovat různé aktivační a volnočasové činnosti. Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna průřezová témata (PT): Osobnostní a sociální výchova (OSV) a Mediální výchova (MV). Při tvůrčích činnostech má žák možnost výběru prostředků, které mu nejvíce vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet: kresba, malba, grafika, práce v grafických editorech, drobné instalace v prostorách školy a veřejném prostoru.

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí**
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ, VOLNÝ ČAS VE VZTAHU KE KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivizační a volnočasové činnosti

<ul style="list-style-type: none"> • osvojit si vybrané techniky a činnosti (psychomotorické, tvořivé a rukodělné, umělecké, herní a inscenační atp.) využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času; • podporuje mediální a digitální gramotnost klientů; • pracuje s různými zdroji informací, vyhledává volnočasové a vzdělávací aktivity vhodné pro danou kategorii klientů; • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou. 	
--	--

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- pomáhali mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupu a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a konzultovali je s nadřízeným nebo s odborníky
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

AKTIVIZAČNÍ A VOLNOČASOVÉ ČINNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (arteterapie) zprostředkovává klientům kontakt s uměním, volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost a zájmy klientů; pracuje s různými zdroji informací, vyhledává volnočasové a vzdělávací aktivity vhodné pro danou kategorii klientů;	<ul style="list-style-type: none"> aktivizační a volnočasové činnosti

4.11.7 Zdravotní tělesná výchova

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

ÚVOD DO PŘEDMĚTU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	<ul style="list-style-type: none"> význam, cíle, systém a vyučovací metody zdravotní tělesné výchovy zdravotní skupiny organizační formy

POHYBOVÉ AKTIVITY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika, pobyt v přírodě

SPECIÁLNÍ AKTIVITY PODLE DRUHU OSLABENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus	<ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla • testy hodnocení držení těla • oslabení pohybového aparátu • oslabení dýchacího aparátu

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

POHYBOVÉ AKTIVITY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastická cvičení • cvičení s náčiním • balanční cvičení na míči

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ PODLE DRUHU OSLABENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení při-oslabení z otylosti • cvičení při oslabení smyslovém • cvičení při oslabení gynekologickém • cvičení s mentálně postiženými • cvičení při cukrovce

<p>(klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	
--	--

4.11.8 Praxe

Odborná praxe je významnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Cílem praxe je poznat práci v sociálních zařízeních a naučit se využívat získané poznatky v praxi. V rámci praxe se žáci seznamují s druhy a způsoby sociální práce, problémy jednotlivých pracovišť a se specializací jednotlivých druhů zařízení.

Obsah praxe se stanoví po dohodě vedení školy a odborného pracoviště na základě písemné smlouvy v souladu se stanovenými právními předpisy.

O průběhu praxe vedou žáci písemné záznamy.

Výsledkem z praxe je zpracování a sestavení portfolia, tzn. přehled dokumentů a podkladů charakterizujících osobnostní a odborný růst žáka a pomáhá mu i při jeho dalším uplatnění (při dalším studiu nebo na trhu práce).

4. ročník, 6 h týdně, povinný

Odborné kompetence

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNou NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času

- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné pedagogické strategie a prostředky i základní metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- pomáhali mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládnutí běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupu a běžných služeb
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali
- sledovali pravidelně změny u klienta a konzultovali je s nadřízeným nebo s odborníky
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti
- prováděli krizovou intervenci a základní sociální poradenství, podíleli se pod odborným vedením na sociálních depistážích a sociální prevenci
- ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a pracovali s právními i jinými zdroji odborných informací
- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovali kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
- sledovali průběžně vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči a službách

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili s finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

SOCIÁLNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V ORGANIZACÍCH A FIRMÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá teoretické znalosti v praxi • plánuje denní činnost klientů, kterou vyhodnotí a písemně zpracuje • vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování • pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s pracovním řádem a zásady dodržování BOZP • seznámení s problematikou pracoviště • praktické využití poznatků ze sociální politiky, sociálních služeb, pečovatelsví a gerontologie • využití psychologie při jednání s lidmi

<p>formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům</p> <ul style="list-style-type: none"> • výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem • pracuje s různými zdroji informací • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou 	
<p>pokrytí průřezových témat ČSP IKT</p>	

4.12 Sociální vztahy a komunikace

4.12.1 Psychologie

Obsahový okruh významně formuje personální a komunikativně sociální kompetence žáků, učí je rozumět psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí žáky odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj řečové komunikace, interpersonálních a sociálních dovedností, etické jednání. Tím se rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance a bezpředsudkového přístupu k lidem.

Obsahový okruh má těsnou vazbu na oblast jazykového a společenskovedního vzdělávání a na průřezové téma Občan v demokratické společnosti.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

ÚVOD DO PSYCHOLOGIE

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje psychologii jako vědní disciplínu • klasifikuje psychologické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a význam psychologie, obory psychologie • psychické jevy

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí možnosti využití psychologických metod v sociálních službách 	<ul style="list-style-type: none"> metody zkoumání v psychologii
---	---

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> definuje jednotlivé etapy vývoje osobnosti a životního cyklu člověka 	<ul style="list-style-type: none"> periodizace vývoje specifika jednotlivých etap vývoje

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje strukturu osobnosti definuje činitele jejího utváření a chování uvede některá specifika osobnosti klientů sociálních služeb charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích vymezí poruchy saturace potřeb charakterizuje vybrané poruchy osobnosti a chování ve vztahu k cílovým skupinám klientů 	<ul style="list-style-type: none"> struktura osobnosti (schopnosti, dovednosti, motivace, vůle, temperament, charakter) potřeby, saturace potřeb vybrané poruchy osobnosti

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jak probíhá proces poznávání charakterizuje druhy a typy paměti, vývoj paměti, možnosti posilování paměti objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému, rozlíší základní druhy citů používá vybrané jednoduché techniky pro rozvoj a posilování psychických procesů a stavů 	<ul style="list-style-type: none"> čítí a vnímání, myšlení a řeč, paměť představy a fantazie, pozornost učení psychické stavy city a emoce poruchy psychických procesů a stavů

<ul style="list-style-type: none"> • objasní na příkladech poruchy psychických procesů a stavů 	
--	--

SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní proces socializace osobnosti, její faktory a mechanismy • charakterizuje malou sociální skupinu, její znaky, strukturu a dynamiku • zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky • vysvětlí význam adaptačního procesu pro začlenění jedince do kolektivu a pobyt v novém prostředí, zvolí adaptační metody vhodné pro konkrétního klienta a podmínky • popíše vznik a funkci postojů, objasní možnosti působení na změnu postojů • identifikuje na příkladech chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti ve vztahu ke klientům sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • proces socializace • mechanismy a činitele socializace • sociální učení • druhy sociálních skupin, malá sociální skupina • druhy postojů, změna a utváření postojů • předsudky a stereotypy • omyly v sociální percepci

KOMUNIKACE, ZPŮSOBY CHOVÁNÍ PŘI KOMUNIKACI

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých druhů komunikace ve vztahu k práci s klienty • objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat • identifikuje významy neverbálních signálů • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace • využívá zásady a postupy vyjednávání a řešení konfliktů • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování • rozliší evalvační a devalvační chování v komunikaci • osvojil si zásady týmové práce a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • verbální a neverbální komunikace • zpětná vazba, komunikační šumy • zásady komunikace, bariéry v komunikaci • konflikty – druhy, předcházení a řešení konfliktů, možné konfliktní situace sociálního pracovníka • asertivita, agresivita, manipulace, pasivita • zásady týmové práce
pokrytí průřezových témat ČSP	

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

DUŠEVNÍ HYGIENA A NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod • vysvětlí psychosomatickou jednotu lidského organismu • charakterizuje fungování psychiky člověka v tíživé zdravotní nebo sociální situaci • získal dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • duševní hygiena, zásady duševní hygieny, duševní zdraví • režim dne – time management, odpočinek a únava • zásady zdravého životního stylu • relaxace • deprivace, frustrace, stres, deprese, fobie • sebepoznání a sebehodnocení

SYNDROM VYHOŘENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu • vysvětlí význam a funkci intervize a supervize pro pracovníky sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> • podstata syndromu vyhoření • znaky syndromu vyhoření • rizikové skupiny • prevence

PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v problematice závislostního chování • vysvětlí vliv závislostí na psychiku a chování jedince • definuje základní formy prevence závislostí • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny,	<ul style="list-style-type: none"> • látkové a nelátkové závislosti • prevence – primární, sekundární a terciární

a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví	
---	--

TÝRÁNÍ A ZNEUŽÍVÁNÍ U KLIENTŮ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje specifika týrání a zneužívání klientů 	<ul style="list-style-type: none"> • syndrom CAN • domácí násilí • syndrom EAN

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

PROFESNÍ KULTURA V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách • uplatní principy a normy kulturního chování a vyjadřování • charakterizuje požadavky na profesionální chování pracovníků sociálních služeb • zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů • analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • požadavky na sociálního pracovníka • kultura chování a vyjadřování, etické problémy sociální práce • sebevýchova • náročné situace v sociální práci

PRÁCE S KLIENTEM

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti, zpracuje rámcovou charakteristiku • objasní funkci motivace při práci s klienty a zvolí vhodnou metodu pro danou situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • typy klientů a jejich specifika • odborná práce s klientem • rámcová charakteristiku – osobní, rodinná anamnéza klienta, anamnéza prostředí • komunikace se specifickými skupinami klientů

• uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky i tělesně hendikepovanými klienty, objasní zásady komunikace s klienty s PAS, poruchou řeči a s klienty s nedostatečnou znalostí češtiny • osvojil si zásady komunikace s dětmi různého věku	

Dodatek č. 1

k ŠVP 02/ŠVP-SČ-SV/2022 ze dne 1. 9. 2022

Změny v předmětu Konverzace v anglickém jazyce platné od 1. 9. 2025, počínaje 4. ročníkem, v odstavci „Tematické okruhy obecné“ (4. ročník) v následujícím znění:

TEMATICKÉ OKRUHY OBECNÉ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • nakupování • služby • práce a zaměstnání • masmédia

Nové pojetí „Informatického vzdělávání“ (s nově koncipovanou Digitální kompetencí a průřezovým tématem Člověk a digitální svět).

Platí od 1. 9. 2025, počínaje 2. ročníkem.

Provedené změny:

Výměna v kapitole *Klíčové kompetence*, oblast *Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi* za novou klíčovou kompetenci *Digitální kompetence*.

Výměna v kapitole *Kurikulární rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání* - kapitolu *Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích* za *Informatické vzdělávání*.

Výměna v kapitole *Průřezová témata* – průřezové téma *Informační a komunikační technologie* za nové průřezové téma *Člověk a digitální svět*.

Výměna v kapitole *2.6 Začlenění průřezových témat* – nové průřezové téma *Člověk a digitální svět* pokryto všemi předměty, integrováno do výuky v maximální možné míře.

Za účelem plnění nových ŠVP a digitálních kompetencí budou vyučující v jednotlivých předmětech využívat především tyto prostředky:

Tablety, internet, AI, vhodné aplikace pro výuku, např.:

Canva, Kahoot, Excel, Word, Teams, Geogebra, Karaoke, LearningApps.org, ...

Mění se také ŠVP pro Informatické vzdělávání (původně Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích) a to od 2. ročníku.

4.7 Informatické vzdělávání

4.7.1 Informační a komunikační technologie

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;

rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;

získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;

rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;

byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;

vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů; testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení; rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;

byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);

navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;

hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému; dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;

neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;

uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;

motivaci k celoživotnímu učení;

důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;

schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka; sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;

schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolvent:

- **ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;**
- **získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;**
- **vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;**
- **navrhne prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;**
- **vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;**
- **předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

TEXTOVÝ EDITOR - PROHLoubENÍ ZNALOSTÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	<ul style="list-style-type: none"> • složitější funkce a nástroje textového editoru • vkládání a úprava obrázků v textovém editoru • práce se styly v textovém editoru • obsah a seznam obrázků • tabulátory • základy tvorby maker a jejich použití
pokrytí průřezových témat ČŽP	

VYUŽITÍ TEXTOVÉHO EDITORU VE SPOJENÍ S VYHLEDÁVÁNÍM INFORMACÍ NA INTERNETU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledání informací a jejich následné zpracování pomocí textového editoru • správné formátování článků z internetu a použití stylů

<ul style="list-style-type: none"> • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování 	
--	--

POWERPOINT

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • základní popis a použití • ovládání programu • využití programu PowerPoint k vytváření vlastních prezentací

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; • odhaluje chyby v datech; • porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; 	<ul style="list-style-type: none"> • data a informace, interpretace dat; • informace a množství informace v datech; • chyby v datech a kontrola dat; • kódování informací a dat; • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); • zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; • statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; • strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

<ul style="list-style-type: none"> • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence; 	
---	--

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A SÍŤOVÉ SLUŽBY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; 	<ul style="list-style-type: none"> • internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; • fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; • cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace;
pokrytí průřezových témat ČŽP	

TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; • rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; • navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problému ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; • vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; • testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, 	<p>Požadavky a analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; • analýza a dekompozice (rozložení) problému; <p>Tvorba a vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); • návrh algoritmů a datových struktur; • zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); • využívání hotových komponent; <p>Testování</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; • způsoby a druhy testování softwaru; • spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; <p>Běh a provoz</p> <ul style="list-style-type: none"> • verze programu, instalace a aktualizace programu;

<p>specifikuje a opraví případnou chybu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě; 	<ul style="list-style-type: none"> • hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; • nápověda a licence programu.
--	---

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaouatě zvažovat návrhy druhých

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

KOMPETENCE K UČENÍ

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

TABULKOVÝ PROCESOR

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware • ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • vzhled a praktické využití tabulkového procesoru • návrh a úprava jednoduché tabulky • vzorce v tabulce • grafy • několikanásobná tabulka

PROPOJENÍ TABULKOVÉHO PROCESORU A TEXTOVÉHO EDITORU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává	<ul style="list-style-type: none"> • vkládání tabulek a grafů do textu • propojení tabulky s textem
pokrytí průřezových témat ČSP	

DATABÁZE-MS ACCESS

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	<ul style="list-style-type: none"> • databáze – co je to a k čemu slouží • moduly MS Access • založení vlastní databáze • ovládání jednotlivých modulů

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A SÍŤOVÉ SLUŽBY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;	<ul style="list-style-type: none"> • cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; • webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
pokrytí průřezových témat ČZP	

BEZPEČNOST V DIGITÁLNÍM PROSTŘEDÍ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	<ul style="list-style-type: none"> • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; • sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolvent:

- **ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;**

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

GRAFIKA A PROGRAMY PRO PRÁCI S GRAFIKOU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje vybírání a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému 	<ul style="list-style-type: none"> program Zoner Photo studio popis a funkce programu využití programu samostatná práce s programem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny; 	<ul style="list-style-type: none"> účel a charakteristika informačního systému nebo služby; veřejné nebo oborové informační systémy a služby; uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); hromadné zpracování dat, export a import;

HARDWAROVÉ NÁSTROJE PRO ZÍSKÁVÁNÍ GRAFICKÝCH SOUBORŮ

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • scanner • fotoaparát

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

HARDWARE A SOFTWARE

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	<ul style="list-style-type: none"> • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií);